

Cydweithio · Dysgu · Llwyddo
Collaborating · Learning · Succeeding

**Adroddiad
Blynyddol GwE
2022-2023
Gwynedd**

ADRODDIAD BLYNYDDOL GwE GWYNEDD 2022-23

Mae Adroddiad Blynyddol GwE eleni yn benodol i bob Awdurdod Lleol a'i ysgolion.

CRYNODEB GWEITHREDOL

Mae'r Gwasanaeth Dysgu, trwy'r gwasanaeth rhanbarthol GwE yn adnabod ei ysgolion yn dda, ac yn darparu her gadarn a phriodol ynghyd â chefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol ar eu cyfer. Mae strategaethau, polisïau a phrosesau eglur ar gyfer gwella ysgolion sy'n ddealladwy i bob un o'r rhanddeiliaid ac sy'n rhoi siâp a chyfeiriad i'r Gwasanaeth Dysgu. Mae prosesau cadarn ar waith ar gyfer gosod cyfeiriad a dal y gwasanaeth rhanbarthol yn atebol. Mae rôl benodol y gwasanaeth rhanbarthol yn y broses o wella ysgolion yn eglur ac yn glir i'r holl rhanddeiliaid a chânt eu dwyn i gyfrif yn effeithiol gan weithdrefnau craffu lleol.

Mae'r tîm o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant sy'n gweithredu ar draws yr ysgolion yn meddu ar amrediad eang o brofiad ac arbenigedd pwnc a sector benodol. Mae hyn yn sicrhau bod lefel briodol o her a chefnogaeth yn cael ei thargedu mewn dull amserol. Mae trefn cadarn mewn lle i adrodd ar berfformiad a chynnydd ysgolion yn eu cyfanrwydd i'r awdurdod. Drwy gydweithio rhwng y Gwasanaeth Dysgu a'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol, mae prosesau a chamau gweithredu effeithiol mewn lle i herio a chefnogi ysgolion ac i adnabod y rhai sy'n achosi consyrn. Ble mae gweithgarwch dilynol wedi'i hadnabod gan Estyn, gwelwyd cynnydd ar gyflymder priodol. Nid oes unrhyw ysgol mewn categori statudol Estyn.

Mae ansawdd uwch arweinyddiaeth yn gyffredinol gadarn ar draws y sectorau ysgolion. Mae sicrhau dilyniant i swyddi penaethiaid, ac yn enwedig yn y sector uwchradd, wedi bod, ac yn parhau i fod yn her. Cynigir arlwy cyfoethog o ddysgu proffesiynol i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel, ynghyd â chefnogaeth bwrpasol wedi ei thargedu i ysgolion yn ôl yr angen. Yn ychwanegol, mae trefniadau effeithiol ar waith ble mae arweinwyr yr ysgolion yn cydweithio i gefnogi ei gilydd mewn clystyrau cynradd a chynghreiriau uwchradd ac yn cymryd perchnogaeth ac atebolrwydd sydd yn datblygu am daith wella ei gilydd.

Mae ansawdd yr addysgu'n gyffredinol dda ar draws y sectorau ac mae gweithredu pwrpasol yn digwydd i wella a chysoni ymhellach ansawdd yr addysgu yn y rhan fwyaf o ysgolion. Bu gweithredu'n gadarnhaol i gefnogi arweinwyr ac athrawon i wella ansawdd y dysgu ac addysgu cyn, yn ystod ac ar ôl cyfnod Covid-19.

Mae'r ffocws cynyddol ar gefnogi ysgolion i wella ansawdd a chysondeb arweinyddiaeth ac addysgeg wedi arwain at gynnal a chodi safonau ar draws y mwyafrif o ysgolion. Mae angen cyflymu'r gwelliant ymhellach mewn ychydig o ysgolion.

Mae pob ysgol uwchradd yn gwneud defnydd mwy deallus o ddata a gwybodaeth addysgu, dysgu ac asesu i arfarnu safonau ac i nodi blaenoriaethau ar gyfer gwelliant pellach ond cydnabyddir bod angen cryfhau'r prosesau hyn ymhellach i sicrhau mwy o ffocws ar gynnydd disgyblion mewn rhai ysgolion. Mae ysgolion uwchradd hefyd yn cyflwyno rhaglenni ymyrraeth ac yn eu monitro drwy systemau olrhain i fynd i'r afael â thanberfformiad ac amrywiaeth. Mewn rhai ysgolion uwchradd, mae angen cryfhau a mireinio'r dulliau hyn ymhellach.

Mae prosesau olrhain cynnydd a chodi safonau dysgwyr yn broses sydd yn esblygu'n gryf yn y rhan fwyaf o'r ysgolion cynradd. Mae taenlenni tracio cynnydd wedi esblygu i gynnwys cynnydd holistaidd dysgwyr. Mae llawer o'r ysgolion ar hyn o bryd yn gweithio ar fireinio prosesau asesu parhaus yn yr ysgolion er

mwyn cynnwys mwy o gyfraniad y dysgwyr. Lle nad yw'r prosesau wedi datblygu mor effeithiol, cynigir cefnogaeth i'r ysgolion rheini i fireinio eu prosesau olrhain cynnydd a dal yr effaith.

Mae pob ysgol ar y trywydd iawn i wireddu'r camau a amlinellwyd yn y ddogfen 'Taith i 2022' (Cwricwlwm i Gymru). Mae cymorth penodol ar waith ar gyfer yr ychydig iawn o ysgolion sydd angen arweiniad pellach. Ers Medi 2022 mae 5 o ysgolion uwchradd yn cyflwyno'r Cwricwlwm newydd yn ffurfiol. Mae hyn yn ganran arwyddocaol mewn cymhariaeth gyda'r proffil ar draws y rhanbarth.

Mae safonau pynciol a safonau yn y medrau yn gyffredinol gadarn ar draws y rhan fwyaf o'r ysgolion ac yn gadarn dda mewn sawl ysgol. Mae gwaith yn mynd rhagddo i dargedu gwelliannau pellach yn y ddarpariaeth a safonau yn y medrau gyda'r grwpiau mwyaf bregus o ddysgwyr. Mewn lleiafrif o ysgolion mae gwaith mwy dwys yn digwydd i wella'r ddarpariaeth yn y medrau.

Mae'r canlynol wedi eu hadnabod fel prif flaenoriaethau i'w gwella a datblygu er mwyn herio perfformiad ysgolion ymhellach:

- parhau i gryfhau arweinyddiaeth ar bob lefel gyda ffocws penodol yn y sector uwchradd ar wella prosesau gwerthuso a chynllunio gwelliant ymhellach.
- datblygu ymhellach allu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain yn effeithiol ar addysgu.
- cryfhau ymhellach brosesau atebolrwydd mewnol ysgolion i sicrhau ymyriadau cadarn ac amserol i fynd i'r afael â thanberfformio.
- sicrhau bod yr holl arweinwyr yn cymryd rhan weithredol mewn cydweithio ac adolygu cymheiriaid er mwyn symud tuag at gyfundrefn hunan wella.
- cryfhau systemau ar gyfer dal effaith strategaethau gwella ar safonau a chynnydd disgyblion.
- cryfhau ymhellach ansawdd yr addysgu a'r asesu i leihau amrywiaeth o fewn ac ar draws ysgolion.
- cryfhau ymhellach ansawdd y ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau dysgwyr.
- sicrhau bod pob ysgol yn gweithredu dulliau cadarn o gefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed.
- datblygu ymhellach raglenni olrhain ac ymyrryd i fynd i'r afael â thanberfformiad ac amrywiaeth o fewn ysgol - yn enwedig mewn perthynas â dysgwyr sy'n agored i niwed.
- sicrhau bod pob ysgol uwchradd yn cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn llwyddiannus ar gyfer Blynyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023.
- sicrhau bod ysgolion yn darparu tegwch i bob dysgwr, a bod ganddynt amgylchedd dysgu cynhwysol i gefnogi'r rhai sy'n agored i niwed.
- sicrhau bod pob clwstwr cynradd/uwchradd yn gweithredu cynlluniau trosglwyddo effeithiol.
- sicrhau bod yr ysgolion sy'n achosi consyrn neu mewn unrhyw weithredu dilynol gan Estyn yn dangos cyflymdra cynyddol o welliannau ac yn dangos gwelliannau clir yn ansawdd yr addysgu a'r dysgu ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth ar draws yr ysgol.

Mae y rhain wedi eu cynnwys yn y cynllun busnes ar gyfer 2023-24.

RHAGARWEINIAD A CHYD-DESTUN

Mae'r Gwasanaeth Dysgu, trwy'r gwasanaeth rhanbarthol GwE yn adnabod ei ysgolion yn dda, ac yn darparu her gadarn a phriodol ynghyd â chefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol ar eu cyfer. Mae strategaethau, polisïau a phrosesau eglur ar gyfer gwella ysgolion sy'n ddealladwy i bob un o'r rhanddeiliaid ac sy'n rhoi siâp a chyfeiriad i'r Gwasanaeth Dysgu. Mae prosesau cadarn ar waith yn rhanbarthol ac yn lleol ar gyfer gosod cyfeiriad a dal y gwasanaeth rhanbarthol yn atebol. Mae rôl benodol y gwasanaeth rhanbarthol yn y broses o wella ysgolion yn eglur ac yn glir i'r holl rhanddeiliaid a chânt eu dwyn i gyfrif yn effeithiol gan weithdrefnau craffu lleol.

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol yn arfarnu ei waith yn rheolaidd ac yn defnyddio data a gwybodaeth ansoddol yn effeithiol i sicrhau bod meysydd ar gyfer gwelliant yn cael eu hadnabod yn gyflym ac yn cael sylw cadarn drwy gyfrwng cynllunio busnes manwl. Mae proses glir ar waith ar gyfer sicrhau fod y gwasanaeth rhanbarthol yn cwrdd â blaenoriaethau a thargedau corfforaethol yr Awdurdod.

Mae GwE wedi addasu ei waith yn briodol ac wedi ymateb yn hyblyg dros y blynyddoedd diwethaf er mwyn parhau i ddarparu gwasanaethau a chefnogaeth effeithiol i'w chymuned o ysgolion. Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi ailgyfeirio egni ac adnoddau sawl gwaith yn ystod y cyfnod yma er mwyn cwrdd gydag anghenion ysgolion a rhanddeiliaid yr awdurdod. Mae hyblygrwydd a chydweithio effeithiol mewn gwahanol dimau (yn aml ar draws sectorau) wedi cael effaith sylweddol ar ymddygiad sefydliadol. Wrth wraidd yr ailgyfeirio y bu'r angen i sicrhau bod lles arweinwyr ysgolion, eu staff a'u dysgwyr yn ganolog i brosesau cefnogi.

Mae paratoi tuag at Gwricwlwm i Gymru yn rhaglen ddiwygio sylweddol gydag addysgu effeithiol a gwireddu'r Pedwar Diben yn ganolog i'w lwyddiant. Yn unol â gweithredu'r cwricwlwm newydd ym mis Medi 2022, mae pob ysgol gynradd wedi cael cymorth gan GwE i gwrdd â'r gofynion statudol newydd o fewn yr amserlen ddisgwyliedig. Mae cefnogaeth i leoliadau uwchradd ac ysgolion arbennig i baratoi ar gyfer gweithredu'r cwricwlwm newydd ar gyfer Blynyddoedd 7 ac 8 ym mis Medi 2023 yn parhau ar draws yr ALI. Mae'r gwaith o ddiwygio'r cwricwlwm, yn enwedig ymgysylltu uniongyrchol rhwng ysgolion uwchradd a chynradd, yn parhau er mwyn cefnogi pontio dysgwyr yn effeithiol. Er mwyn hwyluso'r ddeialog broffesiynol hon, mae GwE yn parhau i ddarparu rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru. O dan arweiniad ac adborth rheolaidd gan yr Athro Graham Donaldson, mae ysgolion yn datblygu ac yn rhannu arfer effeithiol i ddadbacio potensial y chwe Maes Dysgu a Phrofiad (MDPh) a chynllunio ac asesu cwricwlwm ysgol gyfan.

Mae cynnwys yr adroddiad yn nodi cynnydd yn erbyn pum maes allweddol yn ogystal â nodi'r camau nesaf ar y llwybr gwella:

- Maes Allweddol 1 – Gwella Arweinyddiaeth
- Maes Allweddol 2 – Gwella Dysgu ac Addysgu
- Maes Allweddol 3 – Cwricwlwm a Darpariaeth
- Maes Allweddol 4 – Cynnydd Dysgwyr a Safonau
- Maes Allweddol 5 – Cefnogaeth a Her i Ysgolion sy'n achosi Consyrrn

GWELLA ARWEINYDDIAETH

Mae ansawdd uwch arweinyddiaeth yn gyffredinol gadarn ar draws y sectorau ysgolion. Mae sicrhau dilyniant i swyddi Penaethiaid, ac yn enwedig yn y sector uwchradd, wedi bod, ac yn parhau i fod yn her. Oherwydd bod ffocws a chefnogaeth bwrpasol i arweinyddiaeth:

- mae bron pob ysgol yn cymryd camau i gryfhau ymhellach arweinyddiaeth gyda ffocws penodol ar fireinio a gwella prosesau arfarnu a chynllunio gwelliant ar bob lefel.
- mae bron pob ysgol yn blaenoriaethu arweiniad a chymorth i ddatblygu gallu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain ac arfarnu ansawdd yr addysgu a'r dysgu yn effeithiol.
- mae cynnydd yn nifer yr arweinwyr sy'n manteisio ar hyfforddiant a rhaglenni datblygu arweinyddiaeth.
- mae gan nifer cynyddol o ysgolion uwch arweinwyr sydd wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cymheiriaid a hwyluswyr gwelliant ac sy'n cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau adolygu cymheiriaid.

Cynigir arlwy gyfoethog o ddysgu proffesiynol i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel, ynghyd â chefnogaeth bwrpasol wedi ei thargedu i ysgolion yn ôl yr angen. Er enghraifft, eleni darparwyd gweithdai ar brosesau gwerthuso a chynllunio gwelliant i arweinwyr ymhob ysgol fel rhan o'r gynhafiaeth i roi'r Fframwaith Gwella Ysgolion ar waith. Mae hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar allu a dealltwriaeth arweinwyr i roi cynlluniau strategol pwrpasol ar waith.

Mae gan GwE weithdrefnau effeithiol i gefnogi ysgolion gyda'u hunan arfarnu a chynllunio ar gyfer gwelliant sy'n cynnwys darparu cyfres o weithdai arweiniol i'w cefnogi gyda'r broses. Caiff ysgolion eu herio'n rymus o ran ansawdd a chywirdeb canfyddiadau eu prosesau gwerthuso. Mae YCG yn cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau arfarnu mewn ysgolion megis craffu ar waith, arsylwi gwersi a theithiau dysgu ynghyd â chynaeafu llais y dysgwr.

Llwyddodd y rhan fwyaf o ysgolion i barhau i arfarnu ansawdd eu darpariaeth drwy gydol cyfnod Covid-19 gan ddefnyddio amrywiaeth o ffynonellau gwybodaeth a thystiolaeth ddefnyddiol, gan gynnwys trafodaethau rheolaidd ag ysgolion eraill a thrafodaeth gyda'r Ymgynghorydd Cyswllt GwE. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion yng Ngwynedd wedi casglu safbwyntiau rhanddeiliaid yn effeithiol trwy holiaduron disgyblion a rhieni, galwadau ffôn neu sgysiau ag unigolion. Yn seiliedig ar y canfyddiadau hyn, bu i ran fwyaf yr ysgolion addasu a gwella eu darpariaeth yn sylweddol wrth ddarganfod ffyrdd newydd o addysgu drwy'r pandemig. Ers haf 2022, mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi bod yn gweithredu er mwyn sicrhau bod gweithgareddau gwerthuso'n cael eu cryfhau yn dilyn cyfnod y pandemig gan weithio tuag at ddisgwyliadau'r Canllawiau Gwella Ysgolion newydd.

Mewn ymateb i'r her recriwtio a dargadw, mae nifer gadarn o ymarferwyr wedi dilyn y Rhaglenni Arweinyddiaeth Cenedlaethol gan gyfrannu tuag at ddatblygu cynhwysedd arweinyddiaeth ar draws yr Awdurdod ar bob lefel. Mae hyn yn cynnwys arweinwyr canol, uwch arweinwyr, penaethiaid newydd a phenaethiaid profiadol. Fodd bynnag, mae recriwtio a dargadw staff yn parhau i fod yn her. Mae cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng y Gwasanaeth Dysgu a GwE i gefnogi datblygiad arweinwyr ar draws y 'Llwybr Arweinyddiaeth'. Mae gwybodaeth am eu cynnydd yn cael ei chyfathrebu'n rheolaidd trwy gyfarfodydd y Grŵp Arweinyddiaeth Rhanbarthol. Mae'r cydweithio a'r cyfathrebu yma yn sicrhau adnabyddiaeth o'r anghenion datblygu a ble i dargedu cymorth pellach os oes angen.

Yn ystod 2021-22 mynychodd 54 o ymarferwyr y Rhaglenni Arweinyddiaeth. Yn ystod 2022-23, mae 7 o ymarferwyr wedi llwyddo i gyrraedd y safon er mwyn derbyn cymhwyster CPCP.

Mae trefniadau effeithiol i gefnogi penaethiaid newydd a phenaethiaid mewn gofal. Mae'r rhaglen yn cynnwys arlwy gyfoethog o hyfforddiant gan gynnwys sesiynau arweiniad ar feysydd megis rheoli cyllid, diogelu, diogelwch safle ymysg elfennau rheolaethol eraill. Mae'n arfogi'r penaethiaid i allu cwblhau eu gwaith yn llwyddiannus. Mae pob pennaeth newydd yn cael mynediad at fentor a chymhellwr sef penaethiaid profiadol a llwyddiannus i gynnig cefnogaeth gadarn gyda materion arweinyddiaeth a rheolaethol. Golyga hyn bod cefnogaeth amserol a phrydlon ar gael i benaethiaid newydd a bod ganddynt sawl ffynhonnell cefnogaeth i droi ato.

Mae rhaglen gynhwysol o hyfforddiant yn ei le er mwyn cefnogi datblygiad llywodraethwyr. Mae'r rhaglen wedi ei llunio yn rhannol drwy ymgynghoriad â llywodraethwyr er mwyn ymateb i'w hanghenion datblygiadol penodol. Mae adborth gan lywodraethwyr ar y rhaglen wedi bod yn gadarnhaol iawn. Mae gan y gwasanaeth rhanbarthol ddarpariaeth amrywiol o hyfforddiant sy'n cyfoethogi'r cynnig hyfforddiant.

Mae arlwy gyfoethog ar gael i gefnogi datblygiad proffesiynol cynorthwywyr addysgu drwy'r rhaglenni cenedlaethol, sef y Llwybr Dysgu i Gynorthwywyr Addysgu (LIDGA). Mae'r LIDGA yn cynnwys hyfforddiant 'Ymsefydlu', 'Cynorthwywyr wrth eu gwaith' a'r rhaglen 'Darpar CALU' sydd yn arwain at asesiad ar gyfer statws CALU. Yn yr un modd a'r rhaglen Arweinyddiaeth ar gyfer athrawon, mae'r rhaglenni hyn yn annog unigolion i ddatblygu'n ymarferwyr myfyriol sy'n gwerthuso eu hymarfer yn erbyn y 'Safonau proffesiynol ar gyfer cynorthwyo addysgu'.

Mae holl raglenni'r LIDGA wedi cael eu haddasu ar gyfer eu cyflwyno yn rhithiol, newid a gafodd ei groesawu gan gymorthyddion yn ystod y pandemig. Rhoddwyd y rhaglen 'Ymsefydlu' ar ffurf rhestr chware digidol ac yn ystod 2020-21 a 2021-22, cwblhaodd 20 o gynorthwywyr y rhaglen hon. Bydd y rhaglen 'Ymsefydlu' yn parhau yn y fformat hwn.

Addaswyd y rhaglen 'Cynorthwywyr wrth eu gwaith' hefyd yn ystod 2021-22 ar gyfer darpariaeth rithiol. Tua diwedd 2021-22 dychwelodd y rhaglen yn raddol i ddarpariaeth wyneb yn wyneb, fel yr oedd y sefyllfa'n caniatáu. Croesawyd hyn gan gymorthyddion a hwyluswyr fel ei gilydd. Mae'r rhaglen ar gael yn rhanbarthol neu gellir ei chyflwyno i glwstwr o ysgolion.

Crëwyd rhaglen genedlaethol Cymorthyddion Addysgu Lefel Uwch (CALU) newydd yn 2020 sydd bellach wedi bod yn rhedeg dros bedwar cylch, gyda 20 o gymorthyddion Gwynedd yn cymryd rhan. Ar ôl cwblhau'r rhaglen newydd ar gyfer CALU, a bodloni gofynion cymhwyster llythrennedd a rhifedd, gall cymorthyddion wneud cais am asesiad statws CALU. Yn ddiweddar, mae 12 o gymorthyddion wedi derbyn statws CALU.

Yn gyffredinol, mae cydweithio clwstwr effeithiol yn y cynradd. Eleni mae'r gwaith o ddatblygu rôl Cynghreiriau ysgolion uwchradd o fewn yr Awdurdod yn dechrau gwreiddio. Mae gwybodaeth drylwyr o gryfderau ac anghenion ysgolion a chlystyrau. Mae enghreifftiau niferus ar draws y dalgylchoedd cynradd sy'n dangos bod systemau a phrosesau cydweithio yn aeddfedu ac o ganlyniad gwelwyd cynnydd yn y rhannu arbenigedd ac arferion llwyddiannus. Yn yr arferion gorau, mae cydweithio yn golygu bod arweinwyr o bob haen yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod a rhannu arfer dda, yn cydweithio mewn modd strwythuredig ac yn datblygu amrywiaeth eang o feysydd yn llwyddiannus megis Cwricwlwm i Gymru, addysgeg, Anghenion Dysgu Ychwanegol, digidol a phontio cynradd-uwchradd. Mae'r cydweithio hwn wedi arwain at wella profiadau a deilliannau dysgwyr.

Mae Rhaglen Hwylusydd Digidol wedi bod yn weithredol ers Tachwedd 2021, ble mae pob clwstwr wedi enwebu unigolyn i arwain ar agweddau strategol dysgu digidol, i gydweithio'n agos â'r Awdurdod Lleol a GwE i ddatblygu arweinyddiaeth strategol o fewn pob ysgol yn eu clystyrau. O ganlyniad, mae 77% o'r clystyrau yng Ngwynedd wedi sefydlu gweithgor dysgu digidol, ac mae 61% o ysgolion yn ymgysylltu â'r grwpiau hyn. Nôd y grwpiau hyn yw goruchwyllo datblygiadau digidol ac ymgorffori cymhwysedd digidol yn llawn fel elfen fandadol o Gwricwlwm i Gymru. Mae pob clwstwr sydd wedi ffurfio gweithgor, bellach wedi sefydlu gweledigaeth a rennir rhwng bob ysgol ar gyfer dysgu digidol er mwyn sicrhau fod amcanion ac uchelgais yr ysgolion yn gyson. Hyd yn hyn, mae'r rhaglen wedi darparu hyfforddiant i 128 o ymarferwyr ac wedi hwyluso 18 cyfarfod strategol yn yr awdurdod. Mae 46 o ymarferwyr wedi mynychu sesiwn hyfforddi a gynigir drwy'r cynnig dysgu proffesiynol digidol ar gyfer 2023-24. Mynychodd 16 o arweinwyr digidol y rhaglen datblygu arweinyddiaeth ddigidol dros y flwyddyn ddiwethaf. Roedd hon yn rhaglen ddeuddydd oedd yn datblygu sgiliau arweinyddiaeth strategol allweddol a fyddai'n helpu i gryfhau eu rôl fel arweinydd digidol yn eu hysgol.

Mae pob ysgol Gynradd, Uwchradd ac Arbennig wedi bod y rhan o brosiect asesu ar gyfer dysgu arloesol (dan arweiniad Shirley Clarke), ac mae gwaith da iawn wedi ei wneud i wreiddio'r

egwyddorion yma fel rhan naturiol o'r dysgu a'r addysgu ar draws y rhan fwyaf o ysgolion yr Awdurdod.

Mae 11 o ysgolion Uwchradd ag 18 ysgol gynradd yn cymryd rhan yn y *Rhaglen Partneriaeth Ysgolion*. O dan y trefniant hwn, mae pob ysgol wedi ymrwmo i gylch o hunan ac adolygu cyfoedion a chefnogaeth ar y cyd i wella meysydd blaenoriaeth. Trefnwyd rhaglen gyfoethog o hyfforddiant i arweinwyr sgiliau ac i sefydlu'r rôl 'hwylusydd gwella' ym mhob ysgol.

GWELLA ADDYSGU

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, ymgysylltu ac effaith

Oherwydd y ffocws cynyddol ar gefnogaeth ac arweiniad i wella'r addysgu:

- mae bron pob ysgol yn dangos gwelliannau mewn agweddau penodol ar addysgeg.
- mae bron pob ysgol yn cymryd camau priodol i gryfhau addysgeg.
- mae cymorth pwnc penodol sydd wedi'i dargedu wedi arwain at wella addysgu ar draws llawer o bynciau ac wedi gwella dyfnder ac ehangder dealltwriaeth.
- mae cymorth yn y sgiliau trawsgwricwlaidd wedi arwain at welliannau yn ansawdd y cynllunio, darpariaeth a safonau mewn llawer o ysgolion.
- mae gan bron bob ysgol ymyriadau llythrennedd a rhifedd priodol.

Fodd bynnag, mae angen rhoi sylw pellach i gyflymder a graddfa gwelliannau mewn rhai ysgolion.

Mae ansawdd yr addysgu'n gyffredinol dda ar draws y sectorau ac mae gweithredu pwrpasol yn digwydd i wella a chysoni ymhellach ansawdd yr addysgu yn y rhan fwyaf o ysgolion. Mae gweithredu cadarnhaol i gefnogi arweinwyr ac athrawon i wella ansawdd yr addysgu cyn, yn ystod ac ar ôl cyfnod Covid-19. Mae camau pwrpasol i fynd i'r afael â meysydd sy'n achosi consym ac i leihau amrywiaethau o fewn ysgolion.

Ers dechrau'r cyfnod clo, mae'r Gwasanaeth Dysgu trwy GwE wedi bod yn rhagweithiol yn eu cefnogaeth i ysgolion. Mae ystod eang o ddeunyddiau a modelau o safon ar gyfer dysgu o bell a dysgu cyfunol wedi eu darparu trwy lwyfannau digidol megis 'Google Classroom' a Chanolfan Gefnogaeth GwE [[Canolfan Cefnogaeth GwE - Canolfan Cefnogaeth GwE \(gwegogledd.cymru\)](http://www.gwegogledd.cymru)]. Mae'r gwaith wedi tynnu ar ganfyddiadau ymchwil i arferion rhyngwladol effeithiol.

Mae bron pob un o'r penaethiaid wedi gwerthfawrogi mewnbwn yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant a swyddogion y Gwasanaeth Dysgu wrth iddynt ddarparu arweiniad a chymorth i ysgolion a chlystyrau ddatblygu eu darpariaeth ymhellach. Nododd bron pob un o'r penaethiaid fod rôl yr YCG wrth hwyluso cyfarfodydd clwstwr wedi bod yn allweddol i rannu syniadau ac arfer dda ar gyfer datblygu eu darpariaeth dysgu o bell a chyfunol. Nodwyd hefyd bod y cyfarfodydd hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar eu hiechyd meddwl a'u lles.

Mae GwE wedi darparu ystod o ganllawiau ac adnoddau o ansawdd uchel i gefnogi ysgolion i wella ymgysylltiad gyda rhieni, ac wedi gweithio gyda Mike Gershon er mwyn i rieni dderbyn mynediad at ddeunyddiau o ansawdd. Mae deunyddiau 'Helping your Child to Learn' (HYCTL) a 'Helping your Teen to Learn' (HYTTL), a'r adnodd 'Adolygu gyda Mike' wedi cael derbyniad cadarnhaol iawn. Mae ystod y strategaethau adolygu hefyd wedi effeithio ar arferion llawr dosbarth athrawon wrth iddynt baratoi dysgwyr ar gyfer arholiadau diwedd blwyddyn.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi gwneud defnydd effeithiol iawn o ganllawiau ac arweiniad gan y Gwasanaeth Rhanbarthol ar gyflwyno addysgu o bell ac addysgu cyfunol. Mae'r canllawiau yma yn cynnwys arweiniad ar gynllunio arferion adalw gwybodaeth ac adalw dysgu'n llwyddiannus wrth i ddisgyblion ddychwelyd addysg wyneb yn wyneb. Bu ffocws pwrpasol hefyd i adnabod gwaelodlin wrth i'r dysgwyr ddychwelyd i addysg ffurfiol gan sicrhau gweithredu cynlluniau pwrpasol mewn ymateb i unrhyw fylchau mewn dysgu.

Dros y cyfnod, bu i GwE gefnogi ysgolion i arfarnu ansawdd eu darpariaeth addysgu cyfunol ac addysgu o bell, a rhannu enghreifftiau ac astudiaethau achos lleol o ddarpariaethau effeithiol i leihau amrywiadau. Bu i drafodaethau rheolaidd gydag arweinwyr ac athrawon, gweithgarwch craffu ar waith dysgwyr (ar y safle ac yn rhithiol) a theithiau dysgu, arwain at ddarparu profiadau gwerthfawr ar gyfer yr ystod gallu. Mae tystiolaeth glir hefyd bod nifer gynyddol o ymarferwyr bellach yn gallu defnyddio technoleg yn fwy hyderus er mwyn cefnogi'r dysgu. Dyma un o'r 'mannau twf' allweddol sy'n deillio o gyfnod Covid-19.

Mae ysgolion wedi derbyn arweiniad a chanllawiau pwrpasol i gefnogi eu paratoadau ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd. Mae'r ffocws ar addysgeg a'r 12 egwyddor yn ganolog i'r gwaith hwn. Mae'r gwasanaeth a chynrychiolwyr ysgolion wedi bod yn gweithio'n effeithiol gyda'r Athro Graham Donaldson er mwyn dyfnhau dealltwriaeth o Fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Mae'r gwaith hwn wedi cynnwys hyrwyddo cydweithio llwyddiannus sy'n golygu bod athrawon wedi gallu cyd-gynllunio enghreifftiau a modelau i'w rhannu ar draws ysgolion.

Mae'r Rhwydweithiau Cwricwlwm yn rhannu ffrwyth eu llafur gyda'r holl ysgolion trwy Ganolfan Gefnogaeth GwE. O dan arweiniad aelodau'r rhwydweithiau, cynhaliwyd gweminarau effeithiol i bob arweinydd ysgol ar ddyfunio'r cwricwlwm, asesu a dilyniant a chynllunio egwyddorion. Nodai y rhan fwyaf o ysgolion bod y cyflwyniadau wedi rhoi hwb i'w hyder i ddatblygu eu cynllun cwricwlwm lefel uchel ac i ymgorffori'r pedwar diben yn eu cynllunio. Mae pob ysgol wedi cael mynediad i'r gweithdai hyn naill ai trwy recordiad byw neu drwy drafodaethau dilynol gyda'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant Cyswllt. Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi rhoi ffocws cryf ar ddatblygu addysgeg fel rhan o'r cymorth i ddatblygu Cwricwlwm i Gymru.

Bu ffocws cyson hefyd ar gefnogi ysgolion i wella ansawdd cymorth gwahaniaethol ar draws yr ystod gallu. Mae sefydlu'r Rhwydwaith Cydlynwyr Mwy Abl a Thalentog [MAT] uwchradd yn un enghraifft benodol o'r gwaith hwn. Mae canllawiau a chymorth penodol wedi'u cyhoeddi i ddatblygu gwell dealltwriaeth a hyder ymhlith cydlynwyr i arwain ar hyn ar draws ysgolion ac i ddatblygu eu prosesau a'u systemau ar gyfer nodi, olrhain a chefnogi'r grŵp penodol hwn o ddysgwyr. Roedd mewnbyn hefyd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r datblygiadau cenedlaethol yn hyn o beth. Fel grŵp, maent wedi cydweithio i sicrhau cyd-ddealltwriaeth a sut i sicrhau lefel briodol o her a sut i hyrwyddo strategaethau galw i gof ac adolygu.

Mae ystod o rwydweithiau a fforymau yn weithredol i gefnogi arweinwyr yn y sector uwchradd, ar bob lefel, i allu arwain ar addysgeg gyda mwy o hyder ac effeithiolrwydd. Mae hyn yn cynnwys rhwydweithiau ar gyfer uwch arweinwyr ar addysgu ac ar gyfer penaethiaid adran pynciau craidd. Mae tystiolaeth bod cydweithio o fewn y rhwydweithiau wedi bod yn gryfder arbennig a bu cydgefngogaeth yn allweddol er mwyn sicrhau gwell cysondeb yn y dull addysgu.

Mae rhwydweithiau pwnc wedi canolbwyntio ar gefnogi arweinwyr canol i arwain ar addysgu; ar hwyluso a chefnogi cydweithio rhwng cymheiriaid ac ar gryfhau prosesau a gweithdrefnau gwerthuso a chynllunio gwelliant; ar hybu gwell dealltwriaeth o gynllunio ac addysgeg yng nghyd-destun y cwricwlwm newydd; ar wella ymyriadau llythrennedd a rhifedd yn ogystal â chefnogi agweddau penodol o baratoadau ac asesiadau CA4 a CA5. Mae gwaith y rhwydweithiau yn cael ei werthfawrogi'n fawr gan arweinwyr uwchradd sy'n gwneud defnydd effeithiol o'r adnoddau o safon sydd wedi eu datblygu a'u cynnal ar y cyd ar Ganolfan Gymorth GwE.

Mae'r rhwydweithiau Cymraeg, Saesneg a Llythrennedd wedi bod yn gyfuniad o gyflwyno negeseuon allweddol, hyfforddiant a thrafodaethau ar ddatblygiad addysgeg, cynlluniau a dulliau ar gyfer TGAU, datblygu llythrennedd, ymarfer adalw a strategaethau llafaredd. Yn dilyn cyfarfodydd rhwydwaith Penaethiaid Mathemateg a Rhifedd, mae ysgolion unigol wedi cael cymorth pellach i weithredu amrywiol dulliau a drafodwyd. Mae cyfarfodydd Penaethiaid Gwyddoniaeth yn rhoi cyfle ar gyfer trafodaethau a gweithgareddau ar gynllunio, cyflwyno a gwerthuso eu gweithgareddau CiG newydd, cynlluniau gwaith TGAU, enghreifftiau o asesiadau a dulliau pedagogaidd sy'n gweithio'n dda yn eu hysgolion.

Mae effaith y rhwydweithiau pwnc yn glir ar sawl lefel ac ar draws ystod o agweddau:

- arweinwyr canol wedi eu huwchsgilio yn eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o fethodoleg ac ansawdd y cynllunio, e.e., dwyn i gof strategaethau, strategaethau i wella gwaith llafar ac ysgrifennu, defnyddio offer technegol i ddatblygu sgiliau pwnc ac ati.
- arweinwyr canol wedi gwella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r 12 egwyddor addysgeg a'r paratodau ar gyfer y cwricwlwm newydd.
- mae arferion da wedi'u lledaenu ac yn cael eu mabwysiadu'n ehangach. Mae nifer sylweddol o arweinwyr wedi nodi eu gwerthfawrogiad o'r cyfleoedd i rannu syniadau a datblygiadau ac i gefnogi ei gilydd yn broffesiynol.
- defnydd cynyddol o adnoddau'r llyfrgell ddigidol ar Ganolfan Gymorth GwE ac o'r gwefannau pwnc i wella profiadau dysgwyr, i baratoi dysgwyr ar gyfer arholiadau ac i baratoi rhaglenni ymyrraeth bwrpasol.
- arweinwyr ac athrawon yn fwy hyderus yn eu medrau digidol.
- mae arweinwyr yn fwy hyderus gyda rhagfynegiadau, asesu a graddio disgyblion.
- targedu effeithiol i hybu sgiliau llafaredd Cymraeg.

Yn ogystal â'r rhwydweithiau a'r fforymau, mae cymorth penodol ar gael i bob ysgol uwchradd unigol ac mae'r targedu hwn wedi arwain at welliannau amlwg mewn sawl achos. Mae cynnwys y Cynllun Cefnogaeth ar gyfer ysgolion unigol yn seiliedig ar anghenion penodol yr ysgol sy'n codi o'u hunan arfarniad ac sy'n flaenoriaeth yn y Cynllun Datblygu Ysgol. Mae cymorth i wella agweddau ar addysgu yn sail i'r cynlluniau hyn. Cânt eu cynhyrchu ar y cyd â'r uwch dimau rheoli a'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant. Mae'r berthynas a'r cydweithio rhwng ysgolion a GwE yn gryf iawn ac mae effaith gadarnhaol y gefnogaeth yn amlwg mewn sawl agwedd o waith ysgolion.

Mae Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant yn gweithio gydag arweinwyr cynradd i ddatblygu Cynllun Cefnogaeth benodol ar gyfer pob ysgol. Mae hyn yn cyd-fynd â disgwyliadau'r Fframwaith Gwella Ysgolion newydd. Ceir enghreifftiau niferus o gymorth pwrpasol ac effeithiol i ysgolion ar wella agweddau penodol ar addysgu, dysgu, medrau'r disgyblion ac arweinyddiaeth. Er enghraifft, mae pob YCG yn cefnogi eu hysgolion i fonitro addysgu trwy ystod o weithgareddau gan gynnwys craffu ar waith, teithiau dysgu a gwrando ar ddysgwyr a staff. Mae hyn yn galluogi arweinwyr ysgolion cynradd i fireinio eu prosesau monitro a hunanarfarnu er mwyn adnabod, ffocysu a datblygu meysydd i'w gwella a chynllunio gwelliant yn bwrpasol. Mae'r YCG yn darparu arweiniad uniongyrchol, yn cyfeirio ymarferwyr at ddysgu proffesiynol perthnasol neu'n rhoi cymorth i ysgolion gaffael cymorth o amrywiol ffynonellau. Mae hyn yn galluogi pob ysgol gynradd i dderbyn cymorth sydd wedi'i dargedu yn bwrpasol.

Mae tystiolaeth gadarn bod yr arweiniad a chymorth ar gyfer disgyblion 3-8 oed yn cael dylanwad positif ar ddysgu ac addysgu ar lefel ysgol unigol a chlwstwr. Yn y rhan fwyaf o ysgolion, mae hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar ddarpariaeth a deilliannau disgyblion yn ogystal â lleihau amrywiadau o fewn ysgolion. Mae'r gefnogaeth hefyd wedi sicrhau dealltwriaeth ddyfnach o egwyddorion ac addysgeg 3-8 oed, yn unol â chanllawiau 'Galluogi Dysgu' ac 'Addysgeg' Cwricwlwm i Gymru. Mae'r cymorth yn cynnwys cynnig proffesiynol i UDA, athrawon a chynorthwywyr plant 3-8 oed ar ffurf rhwydweithiau tymhorol, rhaglen hyfforddi ranbarthol a hyfforddiant clwstwr pwrpasol. Mae'r ffocws yn bennaf ar ddatblygu agweddau ar addysgeg, addysgu a llesiant o fewn profiadau dysgu ymarferol a chyfannol, gan hyfforddi ymarferwyr i ddatblygu fel hwyluswyr dysgu effeithiol. Mae gan bob ymarferwr fynediad at y cynnig proffesiynol ac adnoddau i gefnogi dysgu trwy Ganolfan Gefnogaeth GwE. Mae llawer o ysgolion yn yr Awdurdod yn defnyddio'r gweminarau mewn cyfarfodydd staff a HMS i uwchsgilio'r gweithlu. Mae tystiolaeth gan ysgolion yn nodi bod hyn yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth (profiadau addysgu) ac ar ddeilliannau disgyblion.

Mae'r cynnig proffesiynol yn cynnwys cefnogaeth i ymarferwyr Blwyddyn 3 hefyd er mwyn adeiladu ar rai o Egwyddorion Dysgu Sylfaen yn uwch yn yr ysgol wrth baratoi ar gyfer Cwricwlwm i Gymru. Parhaodd y cynnig proffesiynol drwy gydol y cyfnod clo gyda'r ddarpariaeth wedi'i chynllunio i dargedu'r agweddau hynny a nodwyd gan ysgolion fel rhai sydd angen eu blaenoriaethu yn dilyn Covid-19, e.e., sgiliau cyfathrebu ac iechyd a lles disgyblion. Canolbwyntiwyd ar ddatblygu'r sgiliau hyn o fewn addysgeg ddatblygiadol briodol. Mae tystiolaeth o effaith y rhaglen gymorth hon yn cynnwys:

- dyfnhau dealltwriaeth ymarferwyr o sut mae'r egwyddorion addysgegol (gan gynnwys 12 egwyddor CiG) yn cysylltu â'i gilydd i greu profiadau dysgu cynhyrchiol ac effeithiol.
- ymarferwyr yn defnyddio ystod o ddulliau addysgegol priodol sy'n bodloni anghenion dysgwyr (gan gynnwys sgiliau emosiynol a chymdeithasol).
- ymarferwyr yn creu cysylltiadau trawsgwricwlaidd effeithiol i gyflwyno cwricwlwm eang a chytbwys, gan dynnu ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol dysgwyr.
- ymarferwyr yn ystyried yr amgylchedd dysgu corfforol yn ogystal â'r hinsawdd emosiynol sy'n cefnogi dysgwyr i gyrraedd eu potensial o ran eu darpariaeth.
- ymarferwyr yn dyfnhau eu dealltwriaeth o bwysigrwydd myfyrio ar eu harferion dyddiol er mwyn gwella eu dealltwriaeth o anghenion, medrau a chynnydd disgyblion; galluogi ymarferwyr i ddod o hyd i'r dulliau dysgu a ffeirir gan blant a phobl ifanc a'r ffordd orau o ennyn eu diddordeb mewn dysgu; adnabod y disgyblion hynny y gallai fod angen cymorth ychwanegol arnynt i'w helpu i gyrraedd eu llawn botensial.
- ymarferwyr yn deall bod arsylwadau effeithiol yn eu galluogi i gynllunio darpariaeth briodol sy'n cefnogi ymrwymiad a mwynhad dysgwyr o fewn eu gweithgareddau dysgu, yn ogystal â chynllunio i'w cefnogi i symud ymlaen i'r cam nesaf yn eu dysgu.
- ymarferwyr yn deall yr angen i asesu fod yn broses barhaus sydd wedi'i gwreiddio mewn arferion o ddydd i ddydd, heb dynnu sylw penodol o fewn yr addysgu.

At ei gilydd, mae arsylwadau gan Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant a chanfyddiadau arolygiadau Estyn lle bo'n berthnasol, yn nodi bod y rhaglen gymorth yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth a deilliannau disgyblion gydag ymarferwyr yn gwneud defnydd gwell o arsylwadau a strategaethau Asesu ar gyfer Dysgu i gynllunio'r camau dysgu nesaf.

Datblygodd cydweithio ac ymgysylltu cryf a phwrpasol rhwng GwE a'r ysgolion yn ystod cyfnod y pandemig gan arwain at well ddarpariaeth llawr dosbarth yn gyffredinol a datblygiad pellach o ddulliau cefnogi dysgwyr bregus. O ganlyniad, mae bron pob ysgol yn datblygu eu darpariaeth i ddarparu tegwch addysgol i bob dysgwr, ac mae ganddynt amgylchedd dysgu gynhwysol er mwy cefnogi plant a phobl ifanc bregus fel eu bod yn cael pob cyfle posib i gyflawni i'w potensial.

Mae bron pob ysgol gynradd yn cytuno bod cefnogaeth y Rhaglen Dysgu Carlam wedi cael effaith gadarnhaol ar fedrau sylfaenol a lles ar ôl i blant ddychwelyd i addysg ffurfiol yn dilyn y cyfnodau clo. Roedd bron pob ysgol wedi sicrhau eu bod yn cynnal gweithdrefn asesu fewnol, boed yn ansoddol neu'n feintiol, er mwyn nodi effaith y cyfnod yma ar les a dysgu plant. Roedd athrawon o'r farn bod y cyfnod clo yn effeithio ar hyder a lles mwyafrif y disgyblion, gydag ymddygiad rhai disgyblion wedi gwaethygu. Cafodd y gwaith targedu dysgu carlam ei arwain a'i weithredu yn llwyddiannus gan arweinwyr ysgolion yn dilyn canfod gwaelodlin safonau a sgiliau sylfaenol disgyblion.

Mae bron pob ysgol wedi gwneud defnydd pwrpasol o'r grantiau amrywiol ac mae'r rhan fwyaf wedi cyflogi neu ymestyn oriau athrawon neu gynorthwyr er mwyn targedu grwpiau ac unigolion mewn llythrennedd, rhifedd a lles. Darparodd GwE arweiniad a chanllawiau, gyda nifer dda o ysgolion yn manteisio ar hyfforddiant penodol megis sesiynau lles Ysgolion Gwybodus o Drawma, SAFMEDS, Headsprout ac Elklan.

At ei gilydd, mae ysgolion Gwynedd wedi ymateb yn dda i'r her a gallant dystio i welliannau a chynnydd clir ym medrau sylfaenol llawer o'r disgyblion a dargedwyd trwy'r rhaglenni carlam hyn.

Mae ysgolion yn parhau i gyflwyno strategaethau ymyrraeth effeithiol ar gyfer disgyblion, e.e. trwy sesiynau addysgu manwl bob dydd, SAFMEDS, sesiynau RILL ac iFOR i ddatblygu sgiliau darllen/sillafu Cymraeg a Saesneg, sesiynau Tric a Chlic i ddatblygu sgiliau llythrennedd yn y Cyfnod Sylfaen, gweithgareddau penodol Ysgolion Gwybodus Trawma, cynnal grwpiau Anogaeth, Talkabout, neu Mind Mechanics. Mae pob ysgol yn cydnabod bod y gwaith targedu yma wedi cael effaith gadarnhaol ar safonau, lles a hyder disgyblion ac mae nifer dda yn nodi eu bod wedi gweld llawer o ddisgyblion agored i niwed yn gallu ymdopi'n dda â heriau ystafell ddosbarth prif ffrwd a heriau cymdeithasol amrywiol.

Yn ogystal â'r arlwy dysgu proffesiynol, mae ysgolion unigol wedi derbyn mewnbwn a chefnogaeth benodol i ymateb i'w anghenion datblygol. Mae effaith yr ymyriadau yma i'w gweld yn ansawdd a safonau

medrau mewn sawl ysgol, yn lefelau hyder athrawon ac yn y cynnydd a welir mewn cydweithio rhwng ysgolion. Mae'r arweiniad a'r cymorth a ddarperir i ysgolion yn cynnwys: canllawiau cynllunio ar gyfer cydlynwyr Llythrennedd a Rhifedd a Chynorthwyr Addysgu; cefnogaeth i ANG ar gyflwyno gwersi effeithiol, cefnogaeth benodol ar gyfer datblygu llafaredd er mwyn gwella sgiliau mathemategol a gwyddonol; arweiniad i wella lefel yr her mewn cynllunio; dyfnhau sgiliau mathemategol a gwella sgiliau darllen lefel uwch. Cyfoethogir y rhaglen ymhellach gan gyfarfodydd tymhorol y rhwydweithiau perthnasol. Dros y cyfnod clo, bu cydweithio agos gydag ysgolion i lunio deunyddiau a phecynnau dysgu o bell i gefnogi ysgolion i ddatblygu sgiliau sylfaenol dysgwyr. Mae effaith y gwaith wedi'i ei gydnabod mewn sawl adroddiad monitro ac arfarnu, yn ogystal ag yr adborth a dderbyniwyd gan arweinwyr ysgol.

Mewn cydweithrediad â Phrifysgol Bangor ac arbenigwyr ymchwil, datblygwyd adnoddau, rhaglenni a phecynnau i gefnogi hyfedredd darllen yn y ddwy iaith. Mae cydweithio hefyd wedi digwydd ar ddeunyddiau SAFMEDS i gefnogi sgiliau rhifedd a RILL/iFOR i gefnogi rhuglder/llythrennedd darllen. Mewn sawl ysgol, mae'r rhaglenni hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar safonau rhifedd a darllen dysgwyr ac ar hyder athrawon a staff i gyflwyno.

Cyflwynwyd sesiynau briffio byw i benaethiaid ac arweinwyr ar sut i wneud defnydd effeithiol o'r asesiadau cenedlaethol mewn darllen a rhifedd er mwyn gwella dealltwriaeth a hyder y gweithlu wrth fesur cynnydd dysgwyr unigol dros y cyfnod.

Yn yr ysgolion uwchradd, roedd ffocws penodol ar gefnogi rhaglenni dysgu carlam a darparu adnoddau ymyrraeth yn CA3 ac arweiniad ar strategaethau i wella ymgysylltiad rhieni. Yn ogystal, datblygwyd pecyn cymorth ar gyfer llythrennedd sy'n cefnogi cynllunio a sgaffaldio cyfleoedd ar gyfer darllen ac ysgrifennu a chynorthwyo gyda dysgu a datblygu geirfa ynghyd â deunyddiau adolygu ac adalw. Mae'r rhain wedi'u rhannu gydag ysgolion trwy wefan Tanio a Chanolfan Gymorth GwE. Mae hyn wedi arwain at raglenni ymyrraeth o ansawdd gwell ac mae ysgolion yn adrodd am well rhuglder a hyder mewn dysgwyr a gwell dealltwriaeth ymhlith staff o sut i fynd ati i ddefnyddio sgaffaldiau a chynllunio.

O ran Cymhwysedd Digidol, mae'r cynnig dysgu proffesiynol wedi bod ar waith ym mhob ysgol. Mae'r cynnig yn canolbwyntio ar wneud defnydd effeithiol o'r gwasanaethau sydd ar gael drwy Hwb i ddatblygu addysgu ac i ddatblygu cymhwysedd digidol dysgwyr.

CWRICWLWM A DARPARIAETH

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, ymgysylltu ac effaith

Oherwydd cydweithio ac ymgysylltu effeithiol rhwng yr ALI GwE a'r ysgolion:

- mae pob ysgol yn rhoi cynlluniau ar waith i ymateb i hanfodion pedwar diben y cwricwlwm newydd.
- mae pob ysgol yn gweithio i ddatblygu cynnig cwricwlwm cytbwys i fodloni anghenion eu dysgwyr gan gynnwys y rhai mwy abl.
- mae pob clwstwr yn gweithredu cynlluniau pontio.
- mae pob ysgol yn cymryd rhan weithredol mewn cydweithio clwstwr/cynghrair o fewn ac ar draws sectorau.
- mae pob ysgol uwchradd ar y trywydd iawn i fodloni'r gofynion statudol erbyn iddynt gyflwyno eu Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2023.
- mae pob ysgol gynradd a 5 ysgol uwchradd yn cyflwyno'r cwricwlwm newydd ac yn y broses o'i werthuso a'i esblygu.

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi cefnogi arweinwyr yn effeithiol er mwyn paratoi ar gyfer Y Daith Diwygio a Chwricwlwm i Gymru ac wedi bod yn hyblyg yn ei ddarpariaeth er mwyn diwallu anghenion amrywiol ysgolion yn ystod y pandemig. Cynhaliwyd sesiynau i arweinwyr yn y meysydd canlynol: arwain newid, gweledigaeth a dylunio cwricwlwm, a rhannwyd 'papurau pricio' (*think-pieces*) a ddatblygwyd ar y cyd â'r Athro Graham Donaldson. Cynhaliwyd y sesiynau hyfforddi hyn ar ffurf clystyrau o ysgolion cynradd a'u hysgolion uwchradd er mwyn cynnal trafodaeth ystyrion ar draws y continwmm 3-16. Ym mis Mehefin a mis Gorffennaf 2021, cynhaliwyd sesiynau Dysgu Proffesiynol dros gyfnod o 3 wythnos ar gyfer uwch arweinwyr, gan ganolbwyntio ar ddatblygu gweledigaeth, cynllunio a datblygu'r cwricwlwm. Cyflwynwyd y sesiynau hyn yn rhithiol mewn clystyrau ac roeddent yn darparu cyfleoedd cyfoethog a rheolaidd ar gyfer trafodaethau grŵp gyda chyfoedion. Cynhaliwyd sesiynau clwstwr dilynol llwyddiannus gan Ymgynghorwyr Cyswllt er mwyn ysgogi cydweithio pellach a chyd-greu gweledigaeth dalgyloch.

Mae lefel uchel o ymgysylltu wedi sicrhau bod ysgolion cynradd yn fwy hyderus wrth roi'r cwricwlwm newydd ar waith. Mae cydweithio cynradd/uwchradd hefyd yn cryfhau'n ac mae themâu trawslinol Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu yn dod i'r amlwg trwy eu hymagwedd – Amser, Technoleg, Ymddiriedaeth a Meddwl Gyda'n Gilydd. Mae'r cyflwyniadau Dysgu Proffesiynol i uwch arweinwyr wedi'u rhaeadru i athrawon a chynorthwyr trwy gyfarfodydd staff a/neu HMS penodol, sy'n golygu bod gan yr holl staff bellach ddealltwriaeth well o'r fframwaith. Mae ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid ehangach er mwyn cydweithio i ddatblygu gweledigaeth a rennir wedi datblygu'n arfer llwyddiannus ar draws Gwynedd. Gwneir defnydd effeithiol o'r adnoddau a gyflwynir yn y sesiynau i arweinwyr er mwyn parhau â thrafodaethau a dyfnhau dealltwriaeth yn ôl yn yr ysgol.

Mynychodd cynrychiolwyr o bob clwstwr gynhadledd dysgu proffesiynol diweddar gan GwE ar bontio, lle bu pob clwstwr yn cynllunio eu camau nesaf ar y cyd er mwyn gwella dilyniant disgyblion ar draws y continwmm dysgu. Roedd y dysgu proffesiynol hwn yn adeiladu ar gynhadledd ddeuddydd rhanbarthol a oedd yn cynnwys diweddariadau gan Estyn, Llywodraeth Cymru ac arbenigwyr addysgol er mwyn pennu ein dull cyffredin o wella ysgolion. O ganlyniad, mae pob clwstwr yn cydweithio ar gynllun gweithredu er mwyn cynllunio cyflwyno'r cwricwlwm ac ymagwedd gyson tuag at ddilyniant. Mae YCG yn parhau i gefnogi pob clwstwr i ddatblygu eu cynlluniau pontio. Mae'r gefnogaeth yma wedi arwain at well cysondeb mewn ansawdd cynllunio'r cwricwlwm o fewn ac ar draws ysgolion.

CYNNYDD A SAFONAU DYSGWYR

Mae'r ffocws cynyddol ar gefnogi ysgolion i wella ansawdd a chysondeb arweinyddiaeth ac addysgeg wedi arwain at safonau gwell ar draws bron pob ysgol. Mae safonau pynciol a safonau yn y medrau yn gyffredinol gadarn ar draws y rhan fwyaf o'r ysgolion ac yn gadarn dda mewn sawl ysgol. Mewn lleiafrif o ysgolion mae gwaith mwy dwys yn digwydd i wella'r ddarpariaeth yn y medrau. Mae gwaith yn mynd rhagddo i dargedu gwelliannau pellach yn y ddarpariaeth a safonau yn y medrau gyda'r grwpiau mwyaf bregus o ddysgwyr. Mae angen cyflymu'r gwelliant ymhellach mewn rhai o'r ysgolion ac yn benodol felly o amgylch y medrau.

Ysgolion uwchradd

Mae pob ysgol uwchradd:

- yn gwneud defnydd mwy deallus o ddata a gwybodaeth addysgu, dysgu ac asesu i arfarnu safonau ac i nodi blaenoriaethau ar gyfer gwelliant pellach ond cydnabyddir bod angen cryfhau'r prosesau hyn ymhellach i sicrhau mwy o ffocws ar gynnydd disgyblion mewn rhai ysgolion.
- yn cyflwyno rhaglenni ymyrraeth ac yn eu monitro drwy systemau olrhain i fynd i'r afael â thanberfformiad ac amrywiaeth. Mewn rhai ysgolion uwchradd, mae angen cryfhau a mireinio'r dulliau hyn ymhellach.
- yn datblygu cynnig pwrpasol ar gyfer disgyblion CA4 fel bod dilyniant clir i addysg bellach, hyfforddiant neu gyflogaeth pan fyddant yn gadael yr ysgol.

Mae YCG cyswllt a'r YCG pynciol yn gweithio gydag ysgolion unigol sydd angen gwella neu gysoni ar agweddau penodol - ar lefel pwnc ac yn y medrau trawsgwricwlaidd.

Ysgolion cynradd ac arbennig

Mae'r ysgolion yn gyffredinol:

- wedi manteisio ar weithdai ac arweiniad asesu ar gyfer dysgu i fod yn gwreiddio cyfle i'r disgyblion fod yn gweithio yn annibynnol ac yn gwella gwaith eu hunain yn dilyn adborth gan yr athro a chyfoedion.
- wedi addasu eu cynlluniau i gyd-fynd â gofynion CiG ac yng nghanol cydweithio i gynllunio tymor hir a chanolig i sicrhau dilyniant a chynnydd yng nghymhwysio medrau drwy weithgareddau traws gwricwlaidd cyfoethog.
- yn adnabod grwpiau o ddisgyblion sydd angen cymorth ac yn cynnig ymyrraethau i dargedu eu cynnydd, yn bron pob ysgol mae'r cynnydd yma yn cael ei ddal drwy systemau diweddar sy'n tracio'r cynnydd a'r ymagweddau.
- yn targedu llafaredd Cymraeg o ganlyniad i effaith andwyol y pandemig, mae cynllun fel Ein Llais ni mewn rhan fwyaf o'r ysgolion sy'n ei ddilyn, yn barod yn amlygu cynnydd mewn sgiliau siarad, gwrando a chodi hyder dysgwyr i siarad y Gymraeg.

CEFNOGAETH A HER I YSGOLION SY'N ACHOSI CONSYRN

Crynodeb o gamau gweithredu ac effaith

Mae'r tîm o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant sy'n gweithredu ar draws yr ysgolion yn meddu ar amrediad eang o brofiad ac arbenigedd pwnc a sector benodol. Mae hyn yn sicrhau bod lefel priodol o her a chefnogaeth yn cael ei thargedu mewn dull amserol. Mae trefn gadarn mewn lle i adrodd ar berfformiad a chynnydd ysgolion yn eu cyfanrwydd i'r awdurdod. Drwy gydweithio rhwng y Gwasanaeth Dysgu a'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol, mae prosesau a chamau gweithredu effeithiol mewn lle i herio a chefnogi ysgolion ac i adnabod y rhai sy'n achosi consyrn. Mewn ysgolion ble mae gweithgarwch dilynol wedi eu hadnabod gan Estyn, gwelwyd cynnydd ar gyflymder priodol. Nid oes unrhyw ysgol mewn categori statudol Estyn.

Mae'r Gwasanaeth Dysgu wedi adolygu a diwygio ei weithdrefnau cefnogi a herio yn ddiweddar. Mewn ymateb i'r peilot cenedlaethol i gefnogi ysgolion sy'n achosi consyrn trwy'r model aml-asiantaeth, adolygwyd gweithdrefnau a strwythurau ar gyfer cefnogi, monitro a herio ysgolion. Y nod oedd sicrhau bod pob ysgol yn gallu cael mynediad at gymorth o ansawdd da mewn modd amserol er mwyn symud ar hyd y llwybr 'dymunol' ar y cyflymder gofynnol. Sefydlwyd Grŵp Tasg a Gorffen rhanbarthol yn cynnwys swyddogion o bob awdurdod, ynghyd ag ymgynghorwyr GwE, i yrru'r gwaith yn ei flaen.

Mae strategaeth ysgolion sy'n achosi consyrn clir ar waith ac mae gan bob ysgol sydd wedi eu hadnabod cynllun cymorth sy'n mynegi'n glir natur a dwyster y cymorth a ddarperir gan GwE.

O fewn y strwythur diwygiedig, mae Grŵp Adnabod Angen sy'n cynnwys uwch swyddogion, swyddogion arweiniol o'r gwasanaethau perthnasol a staff GwE yn cyfarfod yn rheolaidd i rannu gwybodaeth a thystiolaeth fel bod pryderon yn cael eu hadnabod yn gynnar. Caiff y grŵp yma ei ddal yn atebol gan y Bwrdd Ansawdd Sirol. Mabwysiadwyd trothwyon a sbardunau er mwyn sicrhau cysondeb wrth adnabod pryderon mewn perthynas â safonau, addysgu, asesu, arweinyddiaeth, cynhwysiad neu faterion rheolaethol. Er mwyn sicrhau dealltwriaeth gytûn a chysondeb o ran ymagwedd, trefnwyd hyfforddiant ar gyfer yr holl swyddogion ac ymgynghorwyr. Unwaith y nodir bod ysgol yn achosi consyrn, mae'r swyddog arweiniol, yr Arweinydd Craidd a'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant Cyswllt yn gweithio gyda thîm arweinyddiaeth yr ysgol i ddatblygu cynllun cymorth pwrpasol. Mae'r Grŵp Adnabod Angen yn cymryd cyfrifoldeb am sicrhau bod y cynllun yma yn cael ei ddatblygu, ei ddarparu a'i fonitro. Pan fydd pryderon yn codi ynghylch diffyg neu gyflymder cynnydd, caiff y rhain eu cyfeirio at y Prif Swyddog Addysg fel bod penderfyniad priodol yn cael ei wneud ynghylch a ddylid gweithredu pwerau statudol ai peidio. Mae llif rheolaidd, amserol, addas a chyson o wybodaeth yn cael ei rannu gyda swyddogion y Gwasanaeth Dysgu gan Arweinwyr Craidd GwE.

BLAENORIAETHAU ALLWEDDOL AR GYFER DATBLYGIAD A GWELLA PELLACH AR GYFER YSGOLION

Gwella Arweinyddiaeth

- parhau i gryfhau arweinyddiaeth ar bob lefel gyda ffocws penodol yn y sector uwchradd ar wella prosesau gwerthuso a chynllunio gwelliant ymhellach.
- datblygu ymhellach allu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain yn effeithiol ar addysgu.
- cryfhau ymhellach brosesau atebolrwydd mewnol ysgolion i sicrhau ymyriadau cadarn ac amserol i fynd i'r afael â thanberfformio.
- sicrhau bod yr holl arweinwyr yn cymryd rhan weithredol mewn cydweithio ac adolygu cymheiriaid er mwyn symud tuag at gyfundrefn hunan wella.
- cryfhau systemau ar gyfer dal effaith strategaethau gwella ar safonau a chynnydd disgyblion.

Gwella Addysgu

- cryfhau ymhellach ansawdd yr addysgu a'r asesu i leihau amrywiaeth o fewn ac ar draws ysgolion.
- cryfhau ymhellach ansawdd y ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau dysgwyr.
- sicrhau bod pob ysgol uwchradd yn gweithredu dulliau cadarn o gefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed.
- datblygu ymhellach raglenni olrhain ac ymyrryd i fynd i'r afael â thanberfformiad ac amrywiaeth o fewn ysgol - yn enwedig mewn perthynas â dysgwyr sy'n agored i niwed.

Cwricwlwm a Darpariaeth

- sicrhau bod pob ysgol uwchradd yn cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn llwyddiannus ar gyfer Blynyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023.
- sicrhau bod ysgolion yn darparu tegwch i bob dysgwr, a bod ganddynt amgylchedd dysgu cynhwysol i gefnogi'r rhai sy'n agored i niwed.
- sicrhau bod pob clwstwr cynradd/uwchradd yn gweithredu cynlluniau trosglwyddo effeithiol.

Gwella Her a Chymorth i Ysgolion sy'n Achosu Consyrrn

- sicrhau bod yr ysgolion sy'n achosi consyrrn neu mewn unrhyw weithredu dilynol gan Estyn yn dangos cyflymdra cynyddol o welliannau ac yn dangos gwelliannau clir yn ansawdd yr addysgu a'r dysgu ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth ar draws yr ysgol.

ATODIAD 1

Arweinyddiaeth: Cynnydd ac Effaith mewn Ysgolion Uwchradd ac Arbennig

Mae maint, cyd-destun a natur cymunedau'r 14 o ysgolion uwchradd yn Gwynedd yn amrywio yn sylweddol, gan gynnwys niferoedd y dysgwyr sydd yn deilwng o brydau ysgol am ddim.

Mae nifer o ysgolion uwchradd hefyd wedi gweld newidiadau sylweddol ar lefel yr uwch dimau arwain dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Mae uwch arweinwyr ar bob lefel wedi derbyn cefnogaeth gan yr Awdurdod sydd yn cynnwys mentor ar gyfer pob pennaeth newydd i'w swydd. Mae penaethiaid ac uwch arweinwyr hefyd yn derbyn cefnogaeth ac hyfforddiant trwy'r rhaglenni cenedlaethol, y cynnig proffesiynol gan GwE a chefnogaeth unigol wedi ei deilwra gan yr YCG.

Yn y rhan fwyaf o ysgolion, mae aelodau'r uwch dim arwain yn yr ysgolion yn rhoi cefnogaeth gadarn i'w penaethiaid ac mae ganddynt ddealltwriaeth briodol o feysydd cyfrifoldeb.

Mae gan y rhan fwyaf o ysgolion systemau clir mewn lle i gefnogi arweinwyr canol, i roi cefnogaeth iddynt ac i sicrhau lefel uchel o atebolrwydd arweinwyr ar yr haen yma am ansawdd eu gwaith. Yn yr enghreifftiau gorau, mae calendr pwrpasol o gyfarfodydd mewn lle ac mae'r trafodaethau yn ffocysu yn glir ar yr addysgu, safonau a chynnydd dysgwyr.

Ar yr haen ganol, mae sawl enghraifft yn yr ysgolion o arweinyddiaeth effeithiol sydd yn sicrhau profiadau cadarn i'r dysgwyr a safonau uchel ar lawr dosbarth a thu hwnt. Serch hyn, mae amrywiaeth yn parhau yn ansawdd ac effaith arweinwyr canol yn gyffredinol ar draws ysgolion yr awdurdod.

Mae trefn glir ar gyfer prosesau hunan arfarnu a chynllunio gwelliant ar draws y rhan fwyaf o ysgolion, ac mae cyfnodau pendant wedi eu pennu ar gyfer arsylwi gwersi, holi barn dysgwyr a rhanddeiliaid a chraffu ar waith yn draws ysgol. Mae'r YCG wedi cydweithio gyda pob ysgol i gefnogi eu prosesau cyfoethogi ansawdd. O fewn ysgolion Gwynedd, mae pump cynghrair partneriaeth rhwydweithio wedi eu sefydlu. Erbyn hyn, mae trefn glir o gyfarfodydd rhwng ysgolion wedi eu llunio, sydd yn cynnwys ymarferiadau cyd-graffu ar waith ac arsylwi gwersi. Mae hyn wedi cryfhau hyder uwch arweinwyr wrth arfarnu ansawdd y profiadau i ddysgwyr yn ogystal â rhoi barn annibynnol i ysgolion ar y ddarpariaeth a gynigir ganddynt. Yn yr enghreifftiau gorau, mae'r cydweithio yma wedi arwain at greu rhaglenni datblygiad proffesiynol cytunedig rhwng athrawon o fewn y gynghrair. Ar y cyfan, mae arweinwyr ar bob lefel yn hyderus wrth ddod i gasgliadau ar gryfderau a meysydd sydd angen gwelliant o fewn eu hysgolion. Mae lle i ddatblygu hyder arweinwyr wrth arfarnu effaith yr addysgu ar safonau a chynnydd dysgwyr.

Ceir cydweithio buddiol gyda Llywodraethwyr yn y rhan fwyaf o'r ysgolion, ac lle mae hyn ar ei orau, mae aelodau o'r Corff Llywodraethwyr yn rhan weithredol o brosesau arfarnu yr ysgolion, ac yn cydweithio'n agos gyda'r arweinwyr i osod cyfeiriad strategol.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Ymateb yn bwrpasol i ofynion y Fframwaith newydd ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd.
- Parhau i ymateb i ganfyddiadau o brosesau arfarnu a sicrhau bod monitro dilynol yn digwydd er mwyn mesur effaith gweithredu.
- Parhau i gysoni ansawdd gweithredu arweinwyr ar bob lefel.
- Sicrhau gwell dealltwriaeth a chywirdeb o safonau a chynnydd mewn pynciau ac yn arbennig felly'r medrau.

Gwella Dysgu ac Addysgu: Cynnydd ac Effaith mewn Ysgolion Uwchradd ac Arbennig

Mae llawer o waith a buddsoddiad wedi ei wneud o ran datblygu addysgeg yn yr ysgolion uwchradd ar draws yr Awdurdod. Mae arweiniad a hyfforddiant defnyddiol ac o ansawdd uchel wedi ei ddarparu i athrawon yn fewnol gan uwch arweinwyr ac yn allanol gan GwE. Mae'r strategaethau gaiff eu dilyn i wella ansawdd addysgeg yn yr ysgolion yn amrywio e.e. Building Learning Power, egwyddorion addysgu Mike Gershon a Mark Burns. Yn dilyn cyfnod y pandemig mae sawl ysgol hefyd wedi buddsoddi ar strategaethau i ddatblygu gwytnwch dysgwyr a'u gallu i weithio yn fwy annibynnol.

Mae prosesau arfarnu dros y flwyddyn ddiwethaf yn cyfeirio at amgylcheddau dysgu cadarnhaol a pherthynas dda rhwng athrawon a disgyblion mewn nifer fawr o'r gwersi. Gwelwyd disgwyliadau uchel mewn sawl gwern gydag athrawon yn cynnig cymorth ac arweiniad buddiol i'r dysgwyr. Mae gweithgareddau amrywiol yn cynnig her briodol yn rhan fwyaf o wersi ac yn cynnal diddordeb y dysgwyr. Mae lle i ddatblygu ymhellach yr elfennau o wahaniaethu yn briodol mewn gwern ac i sicrhau'r lefel briodol o her er mwyn diwallu gofynion disgyblion o wahanol alluoedd.

Mae ansawdd ac effeithiolrwydd adborth yn amrywio yn yr ysgolion. Mae nifer o athrawon yn cydnabod gwaith da a rhoi cyngor i wella, ond nid yw hyn yn gyson ac mae gwaith pellach angen ei wneud er mwyn sicrhau gwelliannau yn y maes.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Gwella ansawdd ac effaith adborth i ddysgwyr.
- Cysoni safonau addysgu ac ansawdd y cynllunio ar gyfer y medrau.
- Cefnogi a hyfforddi ymarferwyr i osod lefel her briodol.
- Sicrhau bod trefniadau atebolrwydd priodol yn eu lle ar gyfer gyrru gwelliannau ym maes addysgeg.
- Cysoni ansawdd yr adborth a roddir i ddisgyblion a sicrhau ei fod yn caniatáu i'r disgyblion wneud cynnydd priodol yn eu dysgu.

Cwricwlwm a Darpariaeth: Cynnydd ac Effaith mewn Ysgolion Uwchradd ac Arbennig

Mae'r ysgolion yn llwyddo i ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys i'r disgyblion. Mae cydweithio llwyddiannus gydag ysgolion eraill a cholegau i ehangu dewisiadau disgyblion yn CA4 a'r chweched dosbarth. Caiff amrywiaeth gynhwysfawr o gyrsgiau cyffredinol a galwedigaethol eu cynnig sydd yn llwyddo i diwallu diddordebau a galluoedd y disgyblion. Mae rhaglenni allgyrsiol gynhwysfawr yn ei lle yn yr ysgolion.

Mae pob ysgol wedi datblygu gweledigaeth glir a phwrpasol ar gyfer cyflwyno'r Cwricwlwm newydd. Maent hefyd wedi parhau i ddatblygu dealltwriaeth o'r 4 diben ac fe'i gwelir yn cael eu dathlu mewn dosbarthiadau ac yn ffocws i gynlluniau. Mae pob ysgol hefyd yn parhau i arbrofi â dulliau gwahanol o gynllunio, addysgu ac o sicrhau profiadau cyfoethog. Mae'r broses o gynllunio dros amser i sicrhau cynnydd gan roi sylw i bob datganiad o'r hyn sy'n bwysig a'r elfennau mandadol yn parhau i gael ei datblygu. Bydd angen i'r ysgolion werthuso'r ddarpariaeth ac addasu yn ôl y galw.

Mae'r Gymraeg yn cael lle amlwg yn nyluniad cwricwlwm yr ysgolion ac mae'r ddarpariaeth yn adlewyrchu'r weledigaeth honno'n llwyddiannus yn y rhan fwyaf o ysgolion. Mae'r profiadau sydd yn cael eu cynllunio i hybu medrau Cymraeg a llythrennedd disgyblion yn gyfoethog ac yn eang. Yn y rhan fwyaf o ysgolion, mae cyfleoedd da wedi eu cynllunio ar gyfer hyrwyddo datblygiad medrau yn y cwricwlwm. Mae gwaith pellach angen ei wneud i sicrhau y cynllunnir ar gyfer sicrhau dilyniant a chynnydd dysgwyr yn y medrau.

Mae trefniadau asesu ar gyfer y cwricwlwm newydd yn amrywio o ysgol i ysgol ac yn parhau yn annatblygedig mewn ambell ysgol.

Mae enghreifftiau da yn bodoli o bartneriaeth effeithiol gyda'r ysgolion cynradd sy'n bwydo'r ysgolion uwchradd. Mae'r gwaith hwn yn parhau.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Parhau i rymuso cynlluniau ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd gyda ffocws ar adlewyrchu'r weledigaeth a rennir gan yr holl randdeiliaid, asesu a chynnydd ac ar adeiladu ymhellach ar y cyfnod pontio o'r cynradd.
- Sicrhau dilyniant a chynnydd y dysgwyr yn y medrau.

Safonau a Chynnydd Dysgwyr: Cynnydd ac Effaith mewn Ysgolion Uwchradd ac Arbennig

Mae systemau tracio ar waith yn yr ysgolion sydd yn caniatáu i arweinwyr adnabod disgyblion sydd yn tanberfformio. Amrywiol ydi'r ymateb i'r canfyddiadau yn yr ysgolion, gyda rhai enghreifftiau o drefniadau trylwyr ar waith ar gyfer targedu cynhaliaeth briodol mewn rhai ysgolion. Mae enghreifftiau eraill i'w cael lle nad ydi'r gweithredu dilynol yn ddigon cadarn ac o'r herwydd nid yw'r deilliannau cystal â'r disgwyl.

Yn dilyn canfyddiadau o arsylwadau gwersi yn yr ysgolion, yn gyffredinol, gwna mwyafrif o ddisgyblion gynnydd priodol yn eu gwersi gyda nifer o ddisgyblion yn gwrando'n astud ac yn barod i ymateb. Gwelwyd bod nifer o ddisgyblion yn ymateb yn gadarnhaol i'w hathrawon yn y mwyafrif o ysgolion ond mae datblygu agweddau cadarnhaol dysgwyr ar y dysgu yn flaenoriaeth mewn nifer fawr o ysgolion ar draws yr awdurdod. Yn gyffredinol, mae medrau darllen y disgyblion yn amrywio. Gwelwyd rhai disgyblion yn ddarllenwyr hyderus ac o gael y cyfle yn gallu defnyddio strategaethau darllen yn llwyddiannus i'w helpu i ddadansoddi a deall testunau. Mae medrau llafar yn amrywio gyda nifer o ddisgyblion yn gallu mynegi eu hunain ar lafar yn hyderus yn y ddwy iaith, ac eraill yn gyndyn eu hymatebion. O gael y cyfle, mae disgyblion yn gallu ysgrifennu'n estynedig i ystod eang o bwrpasau a chynulleidfaoedd mewn nifer o bynciau ond anghyson yw ansawdd y gwaith.

Gwelwyd bod nifer o ddisgyblion yn gallu cymhwyso medrau rhifedd yn briodol ar draws y cwricwlwm ac mae eu medrau digidol yn datblygu. Mae YCG GwE wedi gweithio yn agos iawn yn ystod y flwyddyn i roi cefnogaeth i ysgolion ddatblygu strategaethau clir i ddatblygu medrau llythrennedd, rhifedd a medrau digidol dysgwyr ar draws pob ysgol.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Cysoni safonau cyrhaeddiad TGAU.
- Parhau i gynllunio a mapio cyfleoedd i sicrhau cynnydd yn y medrau.
- Sicrhau bod datblygu medrau Cymraeg disgyblion yn flaenoriaeth.
- Gwella a chysoni ansawdd adborth i sicrhau cynnydd mewn safonau.

ATODIAD 2

Arweinyddiaeth: Cynnydd ac Effaith mewn Clystyrau Ysgolion Cynradd

Ar draws ysgolion cynradd Gwynedd mae cymysgedd o benaethiaid o rai mwyaf profiadol yr awdurdod i'r rhai sydd wedi eu penodi i'w swydd pennaeth cyntaf yn y dair mlynedd ddiwethaf yn ogystal â phenaethiaid mewn gofal. Mae cyfrifoldebau dysgu'r penaethiaid yn amrywio – rhai yn dysgu dros hanner amser ac eraill yn dysgu hanner amser neu lai.

Mae arweinyddiaeth y mwyafrif o'r ysgolion yn dda gydag llawer o agweddau da iawn. Mae dwy ysgol gynradd mewn categori dilyniant gan Estyn. Nid oes ysgol gynradd mewn categori statudol Estyn.

Mae gan y rhan fwyaf o'r ysgolion strwythur staffio clir, gydag arweinwyr ar bob lefel yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau ac yn chwarae rhan bwysig mewn prosesau gwella ysgolion. Mae gan y rhan fwyaf ohonynt weithdrefnau gwerthuso cadarn. Mae pob ysgol yn raddol esblygu eu gwerthuso i ystyried gofynion y cwricwlwm newydd ac ymhob clwstwr mae cynlluniau ar waith er mwyn datblygu i ymateb

i'r fframwaith atebolrwydd newydd. Mae bron pob un o'r penaethiaid wedi ymgysylltu â gweithdai hunan werthuso a chynllunio gwelliant GwE. Mae cynllun gwella y rhan fwyaf o'r ysgolion yn gynhwysfawr gyda blaenoriaethau yn arwain yn glir o ganlyniad i brosesau gwerthuso. Mewn llawer o glystyrau mae ysgolion yn cydweithio ar flaenoriaethau cytûn y clwstwr mewn agweddau megis Addysgeg, ADY a Digidol.

Ar lefel penaethiaid mae'r rhan fwyaf o ysgolion yn y clystyrau yn cydweithio yn dda gyda thrafodaethau aeddfed i gytuno ar faterion strategol clwstwr cyfan neu i sicrhau ymatebion tebyg lleol. Mae traddodiad o gydweithio ar ddogfennau a chynlluniau mewn llawer o ysgolion o fewn ac ar draws clystyrau. O fewn y rhan fwyaf o ysgolion unigol yn y clystyrau, mae athrawon yn cydweithio yn dda ac mae arferion llwyddiannus yn cael eu rhannu traws ysgolion unigol ac ar draws y clystyrau. Yn y mwyafrif o glystyrau hefyd mae'r cydweithio rhwng cynorthwywyr addysgu'r ysgolion yn datblygu'n effeithiol er mwyn creu haen effeithiol iawn o gymorthyddion yn bron pob ysgol sy'n fodlon arwain ac arbrofi i gefnogi unigolion a grwpiau penodol o blant.

Mae ychydig o glystyrau ac ysgolion unigol wedi ymrwmo i Raglen Partneriaeth Ysgolion GwE. Mae'r ysgolion sydd wedi ymrwmo i'r rhaglen yn ymgymryd â chylchoedd o hunan-adolygu ac adolygu cymheiriaid gan gynnig cefnogaeth ar y cyd i wella meysydd blaenoriaeth. Yn dilyn hyfforddiant i Adolygwyr Cymheiriaid a Hwyluswyr Gwelliant yn ystod y flwyddyn, mae'r gwaith yn mynd rhagddo yn y clystyrau yma a'r cylchoedd gweithredu yn cael eu cwblhau. Mae hyfforddiant pellach hefyd yn yr arfaeth ar gyfer arfogi mwy o hwyluswyr gwelliant yn ogystal â chyflwyniad i feddylfryd y rhaglen i holl staff yr ysgolion.

Mae bron pob un o'r ysgolion yn rhoi blaenoriaeth uchel i ddatblygu'r Gymraeg ac mae blaenoriaeth neu gynllun pwrpasol gan bron pob ysgol i barhau i ddatblygu eu darpariaeth yn seiliedig ar hunanwerthusiad trylwyr o'r maes. Mae gwaith y clystyrau ar gyfer datblygu'r Gymraeg yn atgyfnerthu hyn yn effeithiol.

Mae'r cyswllt cydweithio gyda'r ysgolion uwchradd lleol yn cryfhau. Hyderir y bydd strategaeth bontio'r clwstwr yn sicrhau parhad i gryfhau'r cydweithio yma fwy- fwy.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Parhau i ddatblygu rolau arwain a chydweithio athrawon rhwng ysgolion.
- Ymateb yn llwyddiannus i ofynion y Fframwaith newydd ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd
- Parhau i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel a chreu sefydliadau sy'n hunanwella.

Gwella Dysgu ac Addysgu: Cynnydd ac Effaith mewn Clystyrau Ysgolion Cynradd

Mae'r rhan fwyaf o'r penaethiaid yn arwain timau o athrawon da gyda llawer o ddysgu rhagorol. Mae'r athrawon yn frwdfrydig yn y rhan fwyaf o'r ysgolion ac yn llwyddo i sicrhau safonau da neu well yn y rhan fwyaf o'r dosbarthiadau.

Yn y rhan fwyaf o'r ysgolion mae'r prosesau gwerthuso wedi adnabod bod dysgu ac addysgu o leiaf yn dda gyda llawer yn dda iawn neu well. Mae'r farn yma yn cael ei atgyfnerthu drwy sgysiau proffesiynol gyda'r penaethiaid, athrawon a gweddill y staff. Mae hyn wedi ei gadarnhau gan yr YCG yn ystod ymweliadau drwy deithiau dysgu a chyd graffu gwaith gyda'r ysgolion yn ogystal â chyfleoedd i drafod eu gwaith gyda disgyblion. Mae nifer o enghreifftiau ble defnyddiwyd gwaith athrawon unigol neu grwpiau'r clystyrau i gyfrannu at hyfforddiant rhanbarthol, neu gyflwyniadau Cenedlaethol ym maes Addysgeg.

Mae disgwyliadau uchel yn y rhan fwyaf o'r ysgolion gyda gwaith ac asesiadau'r disgyblion yn dal y cynnydd maent yn ei wneud drwy ddatblygu sgiliau trawsgwricwlaidd o brofiadau cyfoethog.

Mae'r ddarpariaeth i ddisgyblion 3 i 8 yn gryfder mewn mwyafrif o'r ysgolion gyda meddylfryd y Dysgu Sylfaen a'r defnydd effeithiol o ardaloedd tu allan wedi eu gwreiddio yn gadarn ers amser. Mae llawer o ysgolion yn raddol drosglwyddo'r meddylfryd i ddatblygu ymagweddau tebyg o ran dysgu yn yr awyr agored i bob dosbarth.

Mae datblygu disgyblion annibynnol yn gryfder yn y mwyafrif o'r ysgolion. Mae'r disgyblion yn cael cyfleoedd cyson i ddylanwadu ar eu dysgu ac i gael llais strategol yng ngweithgarwch eu hysgolion.

Mae trefniadau ar gyfer disgyblion ar gofrestr ADY yn dda neu well yn bron pob ysgol a chlwtwr. Mewn rhai clystyrau mae cydlynwyr pob ysgol yn cyfarfod yn rheolaidd dan arweiniad eiriolwr y dalgylch ac mae gwaith cydlynwyr wedi ei ddefnyddio fel arfer dda ranbarthol. Mae arbenigedd cymorthyddion hefyd yn gyrru cynnydd cadarn gan y grwpiau yma o ddisgyblion.

Mae'r berthynas waith glos rhwng y staff a'r plant yn gryfder yn yr holl glystyrau gyda'r gofal a'r parch yn sicrhau awyrgylch a naws hyfryd yn mhob ysgol. Mae'r staff dysgu yn y rhan fwyaf o ysgolion yn modelu iaith lafar dda sy'n dylanwadau yn effeithiol ar ddatblygiad iaith y plant. Mae'r brwdfrydedd a gofal y staff yn y rhan fwyaf o'r ysgolion yn sicrhau bod gan y rhan fwyaf o ddisgyblion agwedd gadarnhaol iawn at eu dysgu gan ddangos diddordeb ac yn ymroi i'w gwaith. Mae gan y rhan fwyaf o'r ysgolion ymyraethau llesiant pwrpasol ar gyfer yr ychydig o ddisgyblion ble nad yw'r agwedd yma cystal. Mae'r athrawon ymhob ysgol yn rhoi llais i'w disgyblion ac yn sicrhau cyfleon gwerthfawr iddynt fod yn dylanwadu ar eu dysgu.

Mae llawer o ysgolion y clystyrau yn rhoi blaenoriaeth i ddatblygu dealltwriaeth eu staff o les. Mae canran uchel o staff y clystyrau, yn benaethiaid, athrawon a chymorthyddion wedi, neu yn y broses o ddilyn rhaglen hyfforddiant diploma Trauma Informed Schools. Mae hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar y disgyblion yn y rhan fwyaf o'r ysgolion.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Parhau gyda'r gwaith cydweithio effeithiol mewn grwpiau clwtwr
- Sicrhau amser i athrawon fod yn rhannu agweddau o ddysgu rhagorol ar draws y clwtwr.
- Parhau i ddatblygu darpariaeth y Gymraeg gan hyrwyddo safonau uchel a defnydd cymdeithasol cyson ymysg y disgyblion.

Cwricwlwm a Darpariaeth: Cynnydd ac Effaith mewn Clystyrau Ysgolion Cynradd

Mae paratodau ar gyfer cyflwyno y Cwricwlwm i Gymru o Fedi 2022 wedi bod yn dda neu well yn y rhan fwyaf o'r ysgolion. Mae gan bob ysgol weledigaeth glir sydd wedi ei datblygu drwy drafodaethau a chasglu barn yr holl rhanddeiliaid. Mae rhai ysgolion wedi eu hadnabod i arddangos arferion llwyddiannus yn Rhanbarthol ac yn Genedlaethol o ran eu dulliau llunio gweledigaeth a cynllunio ar gyfer y Cwricwlwm newydd.

Mae pob ysgol wedi troi eu gweledigaeth yn ddyluniad cwricwlwm effeithiol sydd yn parhau i ddatblygu ac esblygu fel mae'r dyfnder o wybodaeth a'r cynlluniau darpariaeth yn aeddfedu.

Mae'r Gymraeg yn cael lle amlwg yn nyluniad cwricwlwm yr ysgolion ac mae'r ddarpariaeth yn adlewyrchu'r weledigaeth honno'n llwyddiannus. Mae ethos yr ysgolion a'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau'r Gymraeg a llythrennedd yn gyfoethog ac mae'r profiadau a gynigir wedi'u cynllunio'n ofalus ac i bwrpas ac yn ysgogol a chyfoes. Mae'r rhan fwyaf o'r ymarferwyr yn deall

pwysigrwydd eu rolau ar gyfer modelu a datblygu'r iaith. O ganlyniad, mae hyn yn hybu mwynhad y dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg yn hyderus mewn gwersi a thu hwnt i'r dosbarthiadau.

Eleni mae pob ysgol wedi parhau i ddatblygu dealltwriaeth o'r 4 diben ac fe'i gwelir yn cael eu dathlu mewn dosbarthiadau ac yn ffocws i gynlluniau. Mae pob ysgol hefyd yn parhau i arbrofi â dulliau gwahanol o gynllunio, addysgu ac o sicrhau profiadau cyfoethog. Mae'r broses o gynllunio dros amser i sicrhau cynnydd gan roi sylw i bob datganiad o'r hyn sy'n bwysig a'r elfennau mandadol yn parhau i gael ei datblygu.

Mae mwyafrif y clystyrau hefyd wedi creu grwpiau i drafod a datblygu'r Meysydd Dysgu a Phrofiad, mae hyn wedi sicrhau bod pob aelod o staff ymhob ysgol wedi cael bod yn sŵn y drafodaeth o fynd i wraidd y meysydd, dod i ddeall y camau cynnydd a'r disgrifiadau dysgu a chydweithio wrth ystyried y cynllunio. Defnyddiwyd sesiynau Hyfforddiant Mewn Swydd a gwyll yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ar gyfer rhoadru gwybodaeth o'r naill grŵp i'r llall.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Parhau i adnabod sut mae cynnydd yn edrych er mwyn cynllunio'r camau nesaf yn fwriadus dros amser.
- Parhau i gynnal trafodaethau / deialog proffesiynol am gynnydd dysgwyr gyda'r dysgwyr eu hunain, gyda staff yr ysgol yn ogystal â staff ysgolion eraill.

Safonau a Chynnydd Dysgwyr: Cynnydd ac Effaith mewn Clystyrau Ysgolion Cynradd

Mae safonau a'r cynnydd y mae disgyblion yn ei wneud yn dda yn y rhan fwyaf o'r ysgolion ac yn dda iawn yn y mwyafrif.

Mae sgiliau llythrennedd a rhifedd y disgyblion yn datblygu yn dda ac yn cael eu cymhwyso ar draws y cwricwlwm yn y mwyafrif o ysgolion gyda'r sgiliau digidol yn datblygu yn dda. Mae sgiliau Cymraeg da neu well gan y rhan fwyaf o ddisgyblion yn y rhan fwyaf o'r ysgolion ac maent yn gwrando, siarad a chyfathrebu yn gynyddol hyderus yn yr iaith. Fodd bynnag mae effaith y pandemig yn parhau i ddylanwadu ar fedrau llafaredd y lleiafrif o'r disgyblion, yn enwedig y disgyblion ieuengaf ac ar waith ysgrifennu estynedig a chymhwyso rhifedd ychydig o ddisgyblion hŷn. Mae'r agweddau yma yn cael sylw o fewn cynlluniau gwella a rhaglenni ymyrraeth yn yr ysgolion hyn.

Mae'r mwyafrif o ysgolion wedi cydweithio er mwyn sicrhau trefn bwrpasol o adnabod gwaelodlin disgyblion fel y maent yn cychwyn yr ysgolion. Mae llawer o ysgolion hefyd yn datblygu trefniadau asesu cynnydd priodol ar gyfer disgyblion wrth iddynt ddilyn y cwricwlwm newydd.

Yn y mwyafrif o ysgolion mae cytundeb traws glwstwr i roi y pwyslais ar ddal cynnydd unigolion yn eu dosbarth drwy weithdrefnau asesu ar gyfer dysgu.

Yn y rhan fwyaf o ysgolion defnyddir taenlenni gwahanol wedi eu personoli ar gyfer disgyblion unigol sy'n dal enghreifftiau o ganlyniadau asesiadau safonol disgyblion yn ogystal â mesuryddion llesiant ac ymagweddau at waith ac ysgol dros amser. Mae llawer o ysgolion hefyd yn treialu offerynnau tracio er mwyn hwyluso gwaith o sicrhau bod asesiadau yn arwain at gynllunio'r camau dysgu nesaf.

Mynd i'r afael â gwelliannau pellach

- Cytuno ar ddulliau o ddal a sicrhau cynnydd yn y medrau gan sicrhau pontio effeithiol.
- Datblygu ymhellach allu disgyblion i ddefnyddio a chymhwyso eu medrau llythrennedd, rhifedd a digidol ar draws y cwricwlwm.

ATODIAD 3

CYNLLUN BUSNES 2022-2023

BLAENORIAETHAU A DARPARIAETH RANBARTHOL 2022-2023

AMCAN 1 - CWRICWLWM AC ASESU

Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac sydd yn gosod safonau uchel i bob dysgwr.

CONTINWWM ADDYSG 3 i 16

Data rhanbarthol:

Prosiect pontio addysgeg

- Ysgolion: 25

Gweithdy Pontio:

- Ysgolion: 284

Pecyn cymorth 3-8 Tymor:

- Cymorth i ysgolion: 74
- Nifer o ymweliadau: 184
- Cymorth clwstwr (nifer ysgolion): 132
- Rhwydwaith 3-8: 735 wedi mynychu yn rhanbarthol
- Gweithdai i Athrawon a Chymorthyddion Dysgu newydd i'r oedran 3-8: 778 wedi mynychu yn rhanbarthol

Data Awdurdod Lleol:

Prosiect Pontio Addysgeg

	Clystyrau
Gwynedd:	3

	Ysgolion
Gwynedd:	Y Moelwyn/Maenofferen Dyffryn Ogwen/Bodfeurig/Tregarth Ardudwy /Cefn Coch

Pontio Workshops:

Gwynedd:	71
----------	----

Pecyn cymorth 3-8

	Nifer ysgolion	Nifer ymweliadau
Gwynedd:	18	39

Cymorth clwstwr (nifer ysgolion)

Gwynedd:	65
----------	----

Rhwydwaith:

Gwynedd:	180
----------	-----

Gweithdai:

Gwynedd:	191
----------	-----

GWIREDDU'R CWRICWLWM (CWRICWLWM I GYMRU)

Data Rhanbarthol:

Data Awdurdod Lleol:

<p>Niferoedd yn mynychu'r sesiynau Dysgu Proffesiynol CiG cenedlaethol ar-lein:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cyfanswm o 668 ar draws Cymru - 251 o GwE 	<table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>39</td> </tr> </table>	Gwynedd:	39
Gwynedd:	39		
TIMAU MDaPh			
<p>Data rhanbarthol :</p> <p>Mwy o ymweliadau â'r wefan - mynediad i ddeunyddiau ac enghreifftiau a rennir gan rwydweithiau ac ysgolion:</p> <p>Rhwng 1/9/21 a 20/1/23</p> <ul style="list-style-type: none"> 8418 CfW GwE Support Centre 8100 CiG Canolfan Cefnogaeth GwE <p>Between 1/9/21 a 30/3/23:</p> <ul style="list-style-type: none"> 9021 CfW GwE Support Centre 8504 CiG Canolfan Cefnogaeth GwE 	<p>Data Awdurdod Lleol:</p> <p>D/B</p>		

<p>AMCAN 2 - DATBLYGU PROFFESIWN ADDYSG O SAFON UCHEL</p> <p>Gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion</p>									
IEITHOEDD TRAMOR MODERN									
<p>Data Rhanbarthol:</p> <p>Webinars cynradd</p> <ul style="list-style-type: none"> Power Language + Institut français: Mai - Mehefin 2022: 35 ysgol (41 o athrawon) <p>Uwchsgilio cynradd:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mehefin - Gorffennaf 2022- 3 sesiwn - 8 ysgol (13 o athrawon) Tachwedd 2023 - 1 sesiwn - 7 ysgol - (9 o athrawon) Ionawr 2023 - 2 sesiwn - 8 ysgol (10 o athrawon) <p>Power Language – Hyfforddiant Cynradd:</p> <ul style="list-style-type: none"> 16.11.22 - 28 ysgol (30 o athrawon) 21.3.23 - 31 ysgol (36 o athrawon) 	<p>Data Awdurdod Lleol:</p> <p>Webinars cynradd</p> <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>7</td> </tr> </table> <p>Power Language - Tanysgrifiad 3 blynedd</p> <p>Gwynedd (31.10.22): 2 Gwynedd (31.03.22): 15 Gwynedd (04.07.22): 16</p> <p>Uwchsgilio cynradd:</p> <p>Gwynedd (Mehefin/Gorffennaf 2022): 2 Gwynedd (Tachwedd 2023): 1</p> <p>Power Language – Hyfforddiant Cynradd:</p> <table border="1"> <tr> <td></td> <td>16.11.22</td> <td>21.3.23</td> </tr> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>4</td> <td>4</td> </tr> </table>	Gwynedd:	7		16.11.22	21.3.23	Gwynedd:	4	4
Gwynedd:	7								
	16.11.22	21.3.23							
Gwynedd:	4	4							

Cyfarfod Rhwydwaith Cynradd

- Chwefror- Mawrth 2023 – Nifer ysgolion: 25

Cerdd Iaith Almaeneg:

- Nifer yr ysgolion: 3

Rhannu arferion llwyddiannus Cynradd Chwefror 2023

- Nifer yr ysgolion: 6

Rhaglen Dylunio ar gyfer leithoedd

Hydref 2022 – Mawrth 2023

- leithoedd Rhyngwladol a'r Gymraeg: 26 ysgol

Cyfarfod Rhwydwaith Uwchradd

- Tachwedd 2022 - Nifer yr ysgolion: 29
- Chwefror 2023 - Rhannu Arferion Llwyddiannus: 15 ysgol

Cyfarfod Rhwydwaith Cynradd

Gwynedd:	10
----------	----

Cerdd Iaith Almaeneg:

Gwynedd:	1
----------	---

Rhannu arferion llwyddiannus Cynradd Chwefror 2023

Gwynedd:	0
----------	---

Rhaglen Dylunio ar gyfer leithoedd

	Hydref 2022	Mawrth 2023
Gwynedd:	10	8

Cyfarfod Rhwydwaith Uwchradd

	Tachwedd 2022	Chwefror 2023
Gwynedd:	7	4

CALU - LLDC**Data rhanbarthol :****Cymorthyddion addysgu sydd newydd eu penodi:**

- 62

Cymorthyddion wrth eu Gwaith:

- 137

Darpar CALU Cylch 4, 5 a 6:

- 88

Statws CALU Cylch 3 a 4:

- 38

Hyfforddiant Aseswyr CALU newydd:

- 5

Cyflwyniad i Cwricwlwm i Gymru:

- 219

Data Awdurdod Lleol:**Ymsefydlu**

Gwynedd:	3
----------	---

Cymorthyddion wrth eu Gwaith

Gwynedd:	20
----------	----

Darpar CALU Cylch 4, 5 a 6

Gwynedd:	7
----------	---

Statws CALU Cylch 3 & 4

Gwynedd:	3
----------	---

Hyfforddiant Aseswyr CALU newydd

Gwynedd:	0
----------	---

Cyflwyniad i Cwricwlwm i Gymru

Gwynedd:	30
----------	----

Y Gymraeg (DP)**Data Rhanbarthol:****Cyrsiau Sabothol 2022-2023:**

- 27

GwE yn mynychu fforymau penaethiaid:

- 7

Ein Llais Ni

- Astudiaethau achos wedi eu cyflwyno: 65
- Ysgolion wedi ymrwymo i'r prosiect: 81

Mynediad i gyrsiau y Ganolfan Dysgu genedlaethol

- Cyfanswm gweithgareddau dysgu: 54
- Nifer sy'n parhau â'r gweithgareddau dysgu: 23

Data Awdurdod Lleol:**Cyrsiau Sabothol 2022-2023: Gwynedd:**

- Cwrs Cymraeg mewn Blwyddyn: 0
- Rhan 2 tymor y Gwanwyn: 0
- Rhan 2+3: 0
- Rhan 3 yn unig tymor yr Haf: 0

Mynychu fforymau penaethiaid:

Gwynedd:	2
----------	---

Ein Llais Ni – astudiaethau achos wedi eu cyflwyno:

Gwynedd:	34
----------	----

Ein Llais Ni – ymrwymiad ysgolion i'r prosiect:

Gwynedd:	41/49
----------	-------

Mynediad i gyrsiau y Ganolfan Dysgu Cenedlaethol Cyfanswm gweithgareddau dysgu

Gwynedd:	11
----------	----

Nifer sy'n parhau a'r gweithgareddau dysgu

Gwynedd:	9
----------	---

SAFON UWCH**Data Rhanbarthol:****Nifer fynychodd y gynhadledd i arweinwyr Ôl-16:**

- 35

Data Awdurdod Lleol:**Nifer fynychodd y gynhadledd i arweinwyr Ôl-16:**

Gwynedd:	11
----------	----

YMCHWIL A GWERTHUSO**Data Rhanbarthol:****Prosiect Ymchwil gwrth-fwlio KiVa:**

- Nifer o ysgolion: 30

Data Awdurdod Lleol:**Prosiect Ymchwil gwrth-fwlio KiVa:**

Gwynedd:	3
----------	---

AGA**Data Rhanbarthol:**

- Cynnydd sylweddol yn nifer (%) yr athrawon cyflenwi byrdymor (STS) oedd yn bresennol yn sesiynau cenedlaethol 1 a 2 y rhaglen dysgu proffesiynol. Roedd 51 (81%) athro cyflenwi byrdymor newydd gymhwyso sydd mewn gwaith yn Sesiwn 1, sy'n gynnydd sylweddol o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Data Awdurdod Lleol:

D/B

- Rhaglen Dilyswyr Allanol - Mynychodd 100% o Ddilyswyr Allanol GwE (83) a'r Mentoriaid Allanol y gweithdy hyfforddi Cenedlaethol ac mae ganddynt ddealltwriaeth gadarn o'r Broses Sefylu ANG.

- Nifer yr ANG a fynychodd y sesiynau DP gorfodol: 172

Data Rhanbarthol:

Dadansoddiad o'r ANG a fynychodd y sesiynau DP gorfodol.

- 386

DIGIDOL

Data Rhanbarthol:

Nifer a gofrestrwyd ar gyfer Hyfforddiant Digidol:

- 386

Data Awdurdod Lleol:

Data defnydd Hwb – nifer o ysgolion sy'n ymgysylltu ar gyfartaledd yn ystod chwarter 4:

Gwynedd:	96.5%
----------	-------

MATHEMATEG A RHIFEDD

Data Rhanbarthol:

	Nifer yr ysgolion	Nifer ymweliadau
Cymorth pynciol unigol i ysgolion cynradd	6	18
Cymorth unigol i ysgolion uwchradd	32	79
Cyfarfodydd rhwydwaith i Benaethiaid Mathemateg	47	N/A

Data Awdurdod Lleol:

Cymorth i ysgolion cynradd:

	Nifer ysgolion	Nifer o ymweliadau	Nifer clystyrau	Nifer o ymweliadau clwstwr
Gwynedd	0	0	2	2

Cymorth unigol i ysgolion uwchradd

	Nifer ysgolion	Nifer ymweliadau
Gwynedd	7	25

Cyfarfodydd rhwydwaith i Benaethiaid Mathemateg

	Nifer Ysgolion (Tachwedd)	Nifer ysgolion (Mawrth 2023)
Gwynedd	12	12

	<p>Cyfarfodydd rhwydwaith Cydlynwyr Rhifedd Uwchradd Gwynedd: 10</p> <p>Gweithdy Mathemateg Cynradd ac Uwchradd</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nifer mynychwyr Uwchradd</th> <th>Nifer mynychwyr Cynradd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gwynedd</td> <td>23</td> <td>40</td> </tr> </tbody> </table>			Nifer mynychwyr Uwchradd	Nifer mynychwyr Cynradd	Gwynedd	23	40
	Nifer mynychwyr Uwchradd	Nifer mynychwyr Cynradd						
Gwynedd	23	40						

SAESNEG A LLYTHRENNEDD			
<p>Data Rhanbarthol:</p> <p>Cymorth penodol i ysgolion:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynradd: 145 Uwchradd: 50 	<p>Data Awdurdod Lleol:</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Gwynedd:</td> <td>12 - Uwchradd 14 - Cynradd</td> </tr> </table>	Gwynedd:	12 - Uwchradd 14 - Cynradd
Gwynedd:	12 - Uwchradd 14 - Cynradd		

CYMRAEG A LLYTHRENNEDD	
<p>Data Rhanbarthol</p> <p>Cyfarfod Rhwydwaith Cydlynwyr Llythrennedd (ysgolion cyfrwng Cymraeg a dwyieithog):</p> <ul style="list-style-type: none"> 20 <p>Prosiect 'Ein Llais Ni' (GwE)</p> <ul style="list-style-type: none"> Nifer yr ysgolion uwchradd yn rhan o'r prosiect: 12 <p>Prosiect 'Dylunio ar gyfer Ieithoedd CiG'</p> <ul style="list-style-type: none"> Adrannau y Gymraeg ysgolion uwchradd sy'n rhan o'r prosiect: 6 <p>Aelodau o'r Teams / Google Classroom 'GwE':</p> <ul style="list-style-type: none"> Y Gymraeg: 27 Y Gymraeg – Uwchradd YCS: 19 	<p>Data Rhanbarthol</p> <p>Cyfarfod Rhwydwaith Cydlynwyr Llythrennedd (ysgolion cyfrwng Cymraeg a dwyieithog):</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwynedd: 10 <p>Prosiect 'Ein Llais Ni' (GwE)</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwynedd: 6 <p>Prosiect 'Dylunio ar gyfer Ieithoedd CiG'</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwynedd: 3 <p>Aelodau o'r Teams / Google Classroom 'GwE':</p> <ul style="list-style-type: none"> Y Gymraeg - Gwynedd: 14

GWYDDONIAETH	
<p>Data Rhanbarthol:</p> <p>Rhwydweithiau Penaethiaid Gwyddoniaeth Tymor yr Hydref 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> 37 <p>Rhwydwaith Grŵp Datblygu Technoleg:</p>	<p>Data Awdurdod Lleol:</p> <p>Rhwydweithiau Penaethiaid Gwyddoniaeth Tymor yr Hydref 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwynedd/Mon: 12 ysgol

<ul style="list-style-type: none"> 6 ysgol <p>Rhwydweithiau Penaethiaid Gwyddoniaeth Tymor y Gwanwyn 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> 38 <p>Wedi derbyn cymorth ysgol penodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> 22 	<p>Rhwydweithiau Penaethiaid Gwyddoniaeth Tymor y Gwanwyn 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwynedd/Mon: 11 ysgol <p>Wedi derbyn cymorth ysgol penodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> 22 												
OEDRAN 3-8													
<p>Data Rhanbarthol:</p> <p>Cymorth i ysgolion:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nifer ysgolion: 74 Nifer o ymweliadau: 184 Cymorth clwstwr (nifer ysgolion): 132 <p>Rhwydwaith 3-8 Tymor:</p> <ul style="list-style-type: none"> 735 wedi mynychu yn rhanbarthol <p>Gweithdy i Athrawon a CD yn newydd i'r grŵp oedran 3-8:</p> <ul style="list-style-type: none"> 778 wedi mynychu yn rhanbarthol 	<p>Data Awdurdod Lleol:</p> <p>Cymorth i ysgolion:</p> <table border="1"> <tr> <td></td> <td>Nifer ysgolion</td> <td>Nifer ymweliadau</td> </tr> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>18</td> <td>39</td> </tr> </table> <p>Cymorth clwstwr:</p> <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>65</td> </tr> </table> <p>Rhwydwaith 3-8</p> <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>180</td> </tr> </table> <p>Gweithdy:</p> <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>191</td> </tr> </table>		Nifer ysgolion	Nifer ymweliadau	Gwynedd:	18	39	Gwynedd:	65	Gwynedd:	180	Gwynedd:	191
	Nifer ysgolion	Nifer ymweliadau											
Gwynedd:	18	39											
Gwynedd:	65												
Gwynedd:	180												
Gwynedd:	191												

AMCAN 3 - ARWEINYDDIAETH
Cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Cynnwys darpar arweinwyr a rhwydweithiau proffesiynol

ARWEINYDDIAETH

Data Rhanbarthol:	
	2021-22
1.Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol	102
2.Rhaglen Datblygu Uwch Arweinwyr	72
3.Rhaglen Datblygu Darpar Benaethiaid (paratoi at CPCP)	35
4.Rhaglen Datblygu Penaethiaid Newydd a Phenathiaid Dros Dro	32
5.Rhaglen Ddatblygu i Benaethiaid Profiadol	17

CYFANSWM**258****Niferoedd yn dilyn Rhaglenni arweinyddiaeth**

<u>Rhaglen</u>	<u>2021-22</u>	<u>2022-23</u>	<u>Gwahaniaeth</u>
MLDP	74	86	+14%
RhDAG	29	41	+30%
SLDP	44	74	+40%
RhDUA	27	30	+10%
Cyfanswm	174	231	+25%

<u>Rhaglen / Programme</u>	<u>2021-22</u>	<u>2022-23</u>
RhDDB (CPCP) / AHT (NPQH)	35	*35 cais
Penaethiaid Newydd a Mewn gofal / New and Acting Headteachers /	15	30
Penaethiaid Profiadol / Experienced Headteachers	17	6

AMCAN 4 - YSGOLION CRYF A CHYNHWYSOL**Yn ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant****AILGYNAU'R DYSGU****Data rhanbarthol :****Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)**

- Mae 52 ysgol a 66 athro wedi cofrestru a chael mynediad at fideos hyfforddiant ar-lein.

Dyma niferoedd yr athrawon sydd wedi defnyddio Google Classroom:

- Mae 63 wedi defnyddio'r adnoddau Saesneg
- Mae 41 wedi defnyddio'r adnoddau Cymraeg.
- Ysgolion wedi cofrestru i gael mynediad i'r fideos hyfforddi a'r adnoddau ymyrraeth yn (2021/22):

Data Lleol:**Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)**

Ysgolion sydd wedi cofrestru i gael mynediad at y fideos hyfforddi a'r adnoddau yn (2021/22)

Gwynedd: 12

Ysgolion sydd wedi cofrestru i gael mynediad at y fideos hyfforddi a'r adnoddau yn (Medi 2022)

Gwynedd: 2

52

- Ysgolion wedi cofrestru i gael mynediad at y fideos hyfforddi a'r adnoddau ymyrraeth (Medi 2022): 31

Sesiynau hyfforddi iFOR

- Cofrestrodd 28 ysgol a 32 o athrawon i gael hyfforddiant ac adnoddau yr ymyraethau rhuglder darllen (Darllen Ailadroddol a Geiriau Amledd Uchel).

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR).

- Niferoedd ysgolion GwE yn cymryd rhan: 45

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR).

Dyma fanylion ynghylch niferoedd athrawon a rhieni ac ymweliadau â'r adnoddau ar-lein:

- Nifer a fynychodd: 9

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR)

- Cyfanswm ysgolion GwE a ymgysylltwyd: 45
- Cofrestrodd wyth ysgol ac 16 athro i gael mynediad i Weminar 1 ac 1 ysgol ac ymunodd 1 athro i gael mynediad i Weminar 2.

Dysgu Iaith a Llythrennedd o Bell (RILL) - CAM 2

- Hyfforddwyd 33 o ysgolion mewn RILL (58 o athrawon) yn ystod blwyddyn ysgol 2021-22, gyda'r mwyafrif yn gyfrwng Cymraeg
- Mae chwe deg un o ysgolion wedi eu hyfforddi mewn RILL yn ystod tymor yr Hydref 2022 (RILL Cymraeg = 27 ysgol, 39 o athrawon; RILL Saesneg = 34 ysgol, 60 o athrawon).

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR).

Nifer ysgolion sy'n cymryd rhan:

	2022-23
Gwynedd:	6

Webinar:

Gwynedd:	1
----------	---

Dysgu Iaith a Llythrennedd o Bell (RILL)

Gwynedd:	21
----------	----

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR)

	07/2021	07/2022
Nifer yr ysgolion sydd wedi adnewyddu trwydded(au) yn uniongyrchol gyda SR ers mis Medi 2021	30	15
Nifer y disgyblion sydd wedi ymuno â Google Classroom	40	40
Nifer y staff sydd wedi ymuno â Hwb	71	73
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Headsprout gartref	399	513

(Rhieni ac aelodau staff)		
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i ddefnyddio straeon Headsprout (Rhieni)	106	363
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i weinyddu Meincnodau (Rhieni)	18	46
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i weinyddu Meithrin Rhuglder (Rhieni)	13	54
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i drefnu treial am ddim/prynu neu adnewyddu trwydded (Staff ysgol)	65	77
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i ychwanegu disgyblion at y rhaglen (Staff ysgol)	84	135
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i wirio sgorau (Staff ysgol)	39	85
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i fewnbynnu sgorau Meincnod (Staff ysgol)	16	25
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i gael mynediad i Google Classroom (Rhieni)	33	50
Gweminar 1 Cychwyn arni gyda Headsprout	-	2
Gweminar 2 Monitro cynnydd wrth ddefnyddio Headsprout	-	0

STRATEGAETH I GEFNOGI RHIENI/GOFALWYR

Data Rhanbarthol: Defnyddwyr wedi cofrestru ar draws y rhanbarth: <ul style="list-style-type: none"> Helpu Eich Plentyn i Ddysgu: 378 Helpu Eich Plentyn yn ei Ardegau i Ddysgu: 451 	Data Awdurdod Lleol: Helpu Eich Plentyn i Ddysgu: <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>83</td> </tr> </table> Helpu Eich Plentyn yn ei Ardegau i Ddysgu: <table border="1"> <tr> <td>Gwynedd:</td> <td>11</td> </tr> </table>	Gwynedd:	83	Gwynedd:	11
Gwynedd:	83				
Gwynedd:	11				

AMCAN 5- CEFNOGI SYSTEM SY'N HUNAN WELLA

Cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r capasiti i ddysgu a gwella eu harferion yn gyson

YMGYSYLLTU Â CHYMHEIRIAID

Data Rhanbarthol:

Nifer o ysgolion/clystyrau/cynghreiriau wedi ymrwmo:

- 206 / 37

Nifer o Adolygwyr Cymheiriaid a hyfforddwyd:

- 266

Nifer o Hwyluswyr Gwelliant a hyfforddwyd:

- 226

YSGOLION SY'N DESTUN PRYDER**Data Rhanbarthol:****Ysgolion uwchradd**

- Mesurau Arbennig: 3
- Gwelliant Sylweddol: 1

Ysgolion cynradd

- Mesurau Arbennig: 2
- Gwelliant Sylweddol: 2

Data Awdurdod Lleol**Ysgolion uwchradd mewn categori statudol:**

Gwynedd:	0
----------	---

Ysgolion cynradd mewn categori statudol:

Gwynedd:	0
----------	---

CYMELL A MENTORA**Data Rhanbarthol:****Hyfforddiant Cymraeg Hyfforddi'r Hyfforddwr:**

- 21 (56% o'r cohort Cymraeg Cymru gyfan)

Hyfforddiant Saesneg Hyfforddi'r Hyfforddwr:

- 32

Data Awdurdod Lleol:

Gwynedd:	Cym: 9
----------	--------